

CULTURA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și săteni 200 Lei
autoritățile sătești 300
Instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACTIA, STR. REGALA Nr. 16.

BUGUREȘTI, 5-12 MAI 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL IX, Nr. 277-278.
Apare în fiecare Duminică

SĂRBĂTORIREA UNIRII TUTUROR ROMÂNILOR

De la suflet, la suflet

Orburi mari se pot spune ori și când. Dar, în vremuri ca cele prin care trecem, e mai sănătos și mai cinstit să fim cumpătați și smeriți.

Nu tăgăduiește nimeni că 10 Mai este sărbătoarea tuturor sărbătorilor neamului românesc. Timp de o mie și vre-o 600 de ani, de când împărăția romană lăsase pământul nostru în mâinile străinilor, au urmat aici multe necazuri, multe lupte, multe biruințe, multe înfrângeri; și abia de vre-o 50 de ani am prins a trăi mai în voie. Când Domnitorul Carol I a pus pe cap Coroana de oțel, a fost o zi de mare bucurie, dar și de mari răspunderi față de viitorul neamului.

Iar în ziua când Ferdinand I, a pus pe fruntea sa coroana de aur, a fost un ceas de slavă, cum nu mai văzuse țara noastră din zilele lui Traian și Decebal.

Bucuria însă nu se cuvine să ne orbească. Într-o mare adunare de cărturari, cineva a spus de față cu regele Ferdinand, că ceasul cel mai greu al poporului nostru n'a fost în trecut, ci va fi în viitor. Iar Regele a întărit acele cuvinte, repetând și apăsând inadins asupra înțeleșului lor.

Se cuvine deci, la sărbătoarea cea mai mare a neamului, să nu pierdem din vedere ziua de mâine și să cântăm a fi vrednici de greutățile ce ne așteaptă.

Cum?
Mai întâi, să mulțumim Cerului că ne-a scăpat din prăpastia, în care ne aruncase silnicia pacei dela Bufta. Mareșalul Foch a spus lămurit că Germanii puteau fi biruitori chiar în primăvara anului 1918. Iar generalul Mangin, unul dintre vitejii cei mai hotărâți, care au prăvălit pe Germani de lângă Marna, mărturisește că, dacă Ludendorff ar fi avut un corp de cavalerie la îndemână, frontul între Francezi și Englezi

era ca și rupt. (Iată cuvinte de oameni cinști!).

Ce s'ar fi întâmplat cu noi dacă frontul din apus se prăbușea?

Ori ce Român cu judecată să facă azi o cruce; să ridice ochii spre cer și plini de smerenie, să zică: Mulțumesc-ți Doamne, că ne-ai scos din fundul prăpastiei.

Dar asta nu e de ajuns.

Românul cinstit, să se întrebe: purtat-ne-am noi cum se cade de atunci încolo? Făcut-am socoteli drepte înăuntrul țării? Muncit-am de ajuns? Priveghiat-am destul întocmirile vecinilor care ne pândesc?

După ce va răspunde la aceste întrebări, să se ispitească singur în taina cugetului său, dacă sântem noi hotărâți măcar de acum înainte, să ne scuturăm de păcatele ce ne apasă.

Abia atunci, marea sărbătoare a Unirii va fi într'adevăr spre folosul sufletului.

De aceea, cetitorule, ori cine vei fi, tânăr sau bătrîn, învățat sau neînvățat, bogat, ori sărac, cu multe ori cu puține păcate, oprește-te azi cu gândul la cele pășite în timpul războiului.

Numără fără părtinire greșelile, pe care le-am făcut de atunci până azi.

Și hotărăște-te cinstit, să faci până vei închide ochii tot ce-ți stă în putință, spre a ne pregăti pentru ceasul cel greu ce ne așteaptă.

Iată îndemnul, pe care foaia aceasta îl dă cetitorilor, socotind că acesta e chipul cel mai folositor de a sărbători ziua de 10 Mai.

Faceți ca de azi înainte să înceapă pentru toți o viață nouă, vrednică de amintirea celor care s'au jertit pentru păstrarea Țării și a neamului.

S. MEHEDINȚI
membru al Academiei
române

Cea mai vie unealtă a unirii

În vremea când ne gândim cum să facem mai deplină unirea tuturor Românilor; cum, din înțelegerea în cuprinsul unor largi granițe, s'o facem mai strînsă prin apropierea omului de om; cum să înlăturăm piedecile care se pun în calea ei, — pe tăcute lucrează o unealtă care nu doar me de loc, care răzbate fără să spuie, la care aleargă și cine n'o mistuie, dar care, fiind de trebuință, e primită vrînd nevrînd, răspîndește înțelegerea și ne împreunează pe toți, Români și Neromâni, în jurul aceleiași unelte de înțelegere. Astăzi nu este o unealtă care să și facă drum mai lute și care să dea știre mai de grabă că suntem în România și care, dela lăta treburilor de Stat, să ne scoabore mai în adîncul lor, — decît limba românească.

În zece ani de zile, limba românească a străbătut și străbate. Au învățat-o și ceie nu sunt bucuroși de ea. E unealtă de înțelegere între Români și Neromâni. Acești Neromâni o învăță destul de bine, încît trebuie să-și zică că, de-o merge așa, tineretul n'o să mai știe limba străină în care s'a născut ori are să rămîie mai în umbră.

Aceasta ne-a spus-o nouă un preot din Basarabia, dela marginea ei. Din puterea școlii noastre, alt lucru nu vedea decît că întinde domnia limbii ro-

mânești. În mai puțin de 20 de ani, spunea el, tineretul n'o să mai aibă ca limbă de înțelegere decît numai pe cea românească. De pe acum se vede că celelalte nu se mai află în grija lui.

Noi înșine am văzut cum copile, care fac slujbă prin case, în Basarabia, vorbesc românește foarte bine, lăra a fi romince.

— Da unde ai învățat tu românește așa de bine?

— La școală.

Limba românească străbate fără silă și chiar în mijlocul relei voine a unora de a o întrebuiți. Căci noi băgăm-de-seamă și de acestia: Români care nu vorbesc între ei românește, care vor să-și arate starea lor deosebită prin limba deosebită și care citesc în țara lor, tipărite sub ochii lor, despre treburile lor, ziare care nu sunt scrise românește.

Cu toate acestea limba românească răzbate în ciuda și a Neromânilor și a Românilor care nu vor s'o întrebuițeze, fiind, pînă una alta, cel dintîi și mai bun chiaz care ne face una.

De aceea cu atât mai greu păcătuiesc ceie nu vor s'o bage în seamă și cărora le putem spune: face ce a treabă și fără voi, dar ce bine ar fi ca treaba să meargă și mai lute, prin inima și avîntul vostru!

Arhim. SCRIBAN

Regele Carol I și Regina Elisabeta
(Independența și înființarea Regatului României).

Regele Ferdinand I și M. S. Regina Maria
(Unirea tuturor Românilor).

M. S. Regele Mihai I și A. S. R. Principesa Mamă Elena.

*Prin muncă și înfrățire să întărim
unirea tuturor Românilor*

Pera

Cu ocazia sărbătoririi unirii

de D-I Mihail Dragomirescu

Popoarele fericeite — s'a zis cu drept cuvînt — n'au istorie. Aceasta înseamnă că popoarele fericeite n'au adevărată mîrire.

Nu mai trecînd prin greutăți invinse, prin suferințe îndurate și prin nenorociri biruite, un popor ajunge la glorie; și numai atunci viața lui păstrată viguroasă, după zdruncinări fără seamăn, poate sluji de pildă umanității și are dreptul istoriei.

Puține popoare — și desigur din cele mijlocii prea puține — au avut o viață mai frămîntată de necazuri și nevoi ca poporul român, putînd rămîne statornic pe pămîntul lui, prefăcînd sîngele străin în sîngele lui și subjugînd și mistuînd în ființa lui ființa neamurilor ce l-au copleșit și au crezut că-l pot birui.

Limba noastră bogată și strălucitoare, energică și mlădioasă — putînd exprima cu aceeași ușurință sublimitatea și grația, naivitatea și ralineria, întinerul adîncurilor sufletului și strălucirile înălțimilor cugetării, — limba noastră vegnic primitoare de hrană străină, dar vegnic suverană prin spiritul ce-o animă, — este martora cea mai vie a luptei necurmate pe care neamul românesc a dus-o dealungul veacurilor cu neamurile ce au vrut să ne cucerească sau să ne înnece în valurile lor; e martora vie a nobleței lui native, care cerea lăra încetare și cu dăruie dela deslășurarea vrenurilor, recunoașterea ei, e martora veracității geniului creator al unei rase ce, deabia slomnindu-și primele cuvinte ale misiunii ei istorice, îndreptățește pretențiunea de a fi pusă alături de neamurile alese ale lumii și de a-și împleți admirabila ei originalitate cu a lor, pentru desăvîșirea icoanei ideale viitoare a culturii umane.

Insulă de granit, legată puternic de inima pămîntului, în mijlocul valurilor ce o bat și caută să o nărue, neamul nostru din stăramăturile căzute și-a lărgit temelile, din smăcinăturile risipite și-a făcut straturi roditoare, care, prin vegetația lor bogată înveșește ochiul călătorului venit din depărtări și-l fură inima, după ce le apropie.

Așa s'a ținut, dărîmîndu-se, dar prinzînd din ce în ce mai mult viață proprie, neamul românesc sădit de divul Traian în depărtate locuri, în izbeliștea tuturor neamurilor răsăritului.

Suferința trecutului a trebuit însă să ne-aducă la mîrirea prezentului, la strălucita mîrire a clipeilor pe care le trăim acum. Iar această suferință fecundă și mărturisitoare de puteri dumnezeiești, — mai mult decît toate măduarele neamului nostru, tu ai îndurat-o, Ardeal Ingenunchiat și totuși nebiruit!

Cu tine, mai mult decît cu toate celelalte cetăți sufletesti ale neamului, s'au luptat mai aprig vrenile, și biruința cea mai mare, de care azi se bucură toată linia neamului, tu ai avut-o, tu o ai, Ardeal, ce-ai fost chinuit de moarte și totuși nemuritor.

Și astăzi, când strănși aci, cu sulețele înălțate spre culmile luminoase ale viitorului nostru, — luminători și doritori de lumină, — sărbătorim anul dela desrobirea ta milenară, — de suferințele tale, și-alor tăi, trebuie mai întâi să ne înduioșăm și cu ele trebuie să ne mîndrim.

De suferințele voastre — martiri obscure ai unor timpuri turburi și învrăjbite — care ați putut păstra, în mijlocul prigoanilor și înjosirilor — odorul limbii voastre și l-ați lăsat și stăpînitorilor voștri, pentru ca să-i faceți mărturie fără voie, a nobleței voastre necunoscute, — de suferințele voastre trebuie mai întâi să ne amintim și să le slințim în adorarea noastră.

De suferințele voastre — luptători avînțați pe aripile unui prea timpuriu ideal — ai drepturilor neamului, care v'ați vărsat sîngele în chinurile puse la cale de stăpînitorii voștri inebuniți de furie, — de suferințele Tale, cel ucis mișelește la Turda, de suferințele voastre cei schingiuiți

pe roată la 1784, cei împușcați și spânzurați în 1848 și în 1916, — trebuie să ne amintim cu fior și să vă binecuvîntăm în slăvirea noastră.

De suferințele voastre, o! preoți și învățători ai românismului, care ați pățimit avînd curajul să puneți întregul neam, să citească, cu inima palpitîndă, documentele lui de noblețe și care, în cremenia tainică a vitalității rasei, ați scăpat scîntee și ați aprins energia națională care ne-a adus la clipele de astăzi — de suferințele voastre, noi, luminătorii și doritorii de lumină de acum, trebuie să ne aducem aminte cu smerenie și să vă prea mîrim!

În avîntul sufletului nostru către voi toți, v'am vrea aci între noi, ca să vă luați rîspata amarului vostru, gustînd bucuria dumnezeiască a înlăpturii idealului vostru, pe care ni l-ați lăsat moștenire!

V'am vrea, aci între noi, pentru ca să simțim, din eterica voastră atingere vibrarea sufletului vostru nemuritor și să sorbim dintr'însul noua energie ce se cere pentru ca să ducem mai departe lupta pentru noi idealuri!

Căci drumul de greutăți și de suferințe ce ne-au adus pînă la această culme, — frămîntarea vieții neamului pentru cucerirea altei mării ce i se cuvine, — nu s'a sfîrșit.

Ne-am cucerit pămîntul și dreptul la viața sulețescă, în concertul marilor popoare ale lumii.

Cu puteri încordate și avînd necontînit în față icoana trecutului, — pe care ocaziuni ca cea ce astăzi ne-o străfulgeră cu margini de foc, în adîncul sufletelor, — să purcedem la noua luptă marea și grea, care va duce românismul la o nouă mîrire: la lupta prin care vom desăvîși unitatea sulețescă a neamului și prin care din adîncimile vieții lui unde dorm energii neabătute, vom scoate frumusețea dumnezeiască, frumusețea negrăită a sufletului lui, pentru a o dărui ca un odor nespus omenirii.

10 MAI

Istoria unui popor, ca ori ce proces de evoluție, are răspîntii la care apar cu mai multă evidență destinele unei existențe naționale.

Proclamarea neatrînrării, la 10 Maiu 1877, este o asemenea răspîntie, poate cea mai însemnată în viața României moderne. Prin acest act, românismul a devenit dintr'o entitate etnică un patrimoniu politic. Pentru desrobirea integrală a neamului s'a pus platra unghiuar. România de eri s'a transformat astfel, în cea dintîi cheazășie apreciaabilă a României actuale. Tot ce a venit mai tîrziu, a fost deslășurarea normală a unui principiu biruitor, care croindu-și o temelie solidă, putea aștepta ceasul triumfului definitiv, hotărât de jocul împrejurărilor.

De aceea smerenia noastră pentru cea dintîi zi a independenței trebuie să rămîie pe veci. Generațiile viitoare vor privi înapoi spre acești vizionari ai ideii naționale cu acea venerație pioasă cu care Biserica se închină primilor creștini din catacombe.

Și la unii și la alții, isbinda s'a pregătit într'o perioadă de grea suferință, avînd astfel consfințirea unei înalte valori morale.

Octavian Goga

Rugăciune pentru Unire

I. P. S. Patriarh Miron a alcătuit o rugăciune, care va trebui să fie citită în toate bisericile în ziua de 10 Mai și la 20 Mai a. c., când se sărbătorește Unirea Ardealului.

Iată conținutul acestei rugăciuni:

«Stăpâne, Doamne Dumnezeu nostru, Cea ce prin robul tău Moisi ai mântuit neamul lui din robia cea amară a Egiptului și cu puterea Ta cea nebiruită ai aruncat în adâncul mării pe Faraon cu toată oastea lui; Cea ce ai rânduit pe Moisi cărmuitorul poporului său mulțimea cea mare a neamului o ai adunat într-o unire și dându-i o singură stăpânire, i-ai arătat stâlp de foc povățuitor, ca să nu se împiedice pașii lui.

Insuși Prea Sfinte Împărate, pleacă urechea Ta spre noi, care nu șăntem vrednici să căutăm spre înălțimea mării Tale și ascultă cucernicele noastre cuvinte de mulțumire, pentru că pe acum fericitul și în Domnul adormitul nostru Rege Ferdinand I L'ai luminat a cunoaște virtutile poporului său, a înțelege rosturile și nădejțile neamului și îndemnat de încrederea în viitorul țării, L'ai a surpa hotarele nefirești și nedrepte dintre frați, și desrobindu-i a înțelegerea tuturor românilor o țară nouă și încăpătoare. Odihnește-l cu pace în dreapta marelui Rege Carol I și în ceala glorioșilor Voievozi din trecutul poporului nostru.

Păzește, Doamne, pe Majestatea Sa micul nostru Rege Mihai I, marele simbol al bunelor nădejdi ale țării noastre, cu întreaga augustă Dinastie Română, sub acoperământul părinților Tale; înmulțește zilele vieții Lui întru sănătate nevătămată și întru bună sporire în cele ale șolilor Lui și în Tării Sale.

Luminează mintea și încălzește inima Inaltei Sale Regente, ca împreună cu legiții lor sfetnici, să cărmuiească și să judece pe poporul său cu dreptate. Iară pe ostașii Lui și căpitanii lor, întărește-i pretutindenea cu puterea Ta nebiruită. Sporește înțelepciunea sfetnicilor Săi, direcționiile, Lui supuse, îndreptează-le pe calea adevărată și a dreptății, o prindu-le dela părtinire și miltărnice; și pe toți curtenii, slugilor și supușii Lui, îi scutește de toate relele întâmplări.

Împrăștie dușmanii, ce s'or ridică asupra stăpânirii Lui și adună tot poporul într-o unire nedespărțită și dreaptă supunere; și ne dăruiește nouă tuturor, în zilele Lui, pace și bună sporire, bună liniștea văzduhurilor, îmbelșugarea roadelor pământului și toate cele trebănuioase către viața cea vremelnică și veșnică, ca astfel, prin muncă pașnică propășind, cu o gură și o inimă să te prea săvîim pe Tine Dumnezeu dreptății și al marelui, a-

cum și purtea și în veșii vecilor, Amin».

După această rugăciune se va spune Ectenia, iar la ectenia mare întreită de după Evanghelia se va pune următoarea rugăciune:

«Mulțumind cu frică și cu cutremur milostivirii Tale, pentru binefacerile, ce ai revărsat ca în destulare asupra părinților și înaintașilor noștri asupra noastră, asupra țării românești întregii și asupra tuturor cetățenilor ei: cădem înaintea Ta și cu smerenie strigăm: Binecuvintează și de acum înainte pământul țării noastre, tronul și poporul ei. Ia sub scutul aripelor Tale ocrotitoare pe toți cetățenii României, pe fruntașii și cărmuitorii ei, ca prin muncă și cinste desăvârșită, călăuziți de dragostea de neam și țară și de simțul răspunderii, să mijlocească propășirea, binele obștească și să ne facem astfel cu toții vrednici de îndurarea Ta, rugându-Te, întru tot milostive Împărate, auzi-ne și ne miluiește».

Această rugăciune va trebui spusă, nu numai în biserică, dar e bine ca fiecare bun creștin, bun român și patriot, să rostască această frumoasă rugăciune, prezentând un frumos mărgăritar de înțelepciune și te simți cetind-o, mai în apropiere de Dumnezeu.

Deci tot creștinul să o citească cu multă atenție și concentrare, căci va găsi într-însa hrană sufletească, liniște, mângâiere și odihnă. D. V. F.

Să fim recunoscători

Algerianul

În 1683, o flotă franceză bombardă Algerul, (oraș în Africa) pentru a pedepsi locuitorii pentru crime și hoții de mare. În sălbătăciile lor, acești barbari legau la gura tunurilor pe prizonieri francezi, și astfel erau sfărâmați și aruncați în valuri.

Un căpitan Algerian, care fusese altădată prizonier la francezi și tratat de aceștia cu bunătate, recunoscător printre cei ce trebuiau să primească groaznică pedeapsă pe un ofițer, ce-i făcuse cel mai mare bine. El ceru, cu strigăte și lacrimi salvarea acestui ofițer. Zadarnice rugăminți, căci se pregăteau a da foc tunului de care era francezul legat.

Algerianul se aruncă deodată asupra lui și-l îmbrățișă strâns, și adresându-se tunurilor îi zise: «Trage; pentru că nu pot salva pe binefacătorul meu, voi avea doar mângâierea de a muri cu el». Suveranul orașului Alger, care era de față, nu putu rezista emoției ce născu în el acest spectacol, și acordă acestuia om generos salvarea binefăcătorului său.

Trad. de Ad. D. Fussu

Intr'o bibliotecă de sat

Un dulap negru-murdar, ca un dric de clasa IV-a, cu geamuri prăluite, ca vitrina unui debitant de alcool melic pus sub sechestru de anul trecut.

Totul e respingător și sinistru. Învățătorul care e și bibliotecar, deschide cu o cheie ruginită, sperind un soarece sur, turburat în împărăția i îndeobște neturburată.

— Vezi și d-ta, dacă sânt cărți care pot interesa țărani.

Ca să-mi lase timp îndestul, învățătorul-bibliotecar, aprinde o țigare și privește pe lereastră afară, unde copiii în recreație se dedau la teribile exerciții războinice cu bulgări de zăpadă, în derădere a tuturor pactelor de neagresiune și tuturor ligilor pacifiste.

Cărțile sânt etichetate. Numerozitate, Orânduite după mărime. Există și un catalog. Învățătorul care nu e nici lănit după deputăție și nici ministerial, și a dat toată sârghița sa gospodărească vrednic mica zestre a bibliotecii — dar pentru cine? de ce? dar spre al cui folos?

Sânt cel mult două duzini de cărți, pe a căror scoarțe se cunosc urmele degetelor. Acelea au fost citite: un volum despre rechiat de Creangă, câteva din «Aibina», o colecție a «Lamurei», «O mie și una de nopți», câteva broșuri de medicină populară — îngrijirea pruncilor nou-născuți, ajutoare grabnice în cazuri de accidente.

Dar rezerva bibliotecii — ce monstruoasă și grotescă maculatură!

Manualul automobilismului; nu știu de unde un bogal general al statului pe exerciții 1922 —

1923; Rasputin; exemplare din Analele Academiei, din care unele în limba franceză și italiană; un volum de traduceri din Baudelaire; un manual de geometrie superioară; cum se păstrează frumusețea lemeii; despre primejdia jocului la Bursă; un mare scandal universitar; un volum de epigrame de Cluc... Și cât se mai poate prelungi încă lista!

Învățătorul bibliotecar și a terminat țigara, caută să-mi citească din ochi gândul. Iar închizând dulapul cu cheia care scârțâie de rugină, lănuiește cu amărăciune:

— Cum vezi și d-ta, le închid! Nu că se bat copiii să le citească, dar ca să n'ajungă traducerea lui Baudelaire la cărăciună, pentru împachetat scrumbiile de Dunăre sărate.

Pe urmă, se simte dator să se desvinovățească de starea rușinoasă în care se află «biblioteca», cu atât de pretențioasă firmă bătută afară, în poartă.

Cărțile le primește pachet dela Ministerul de Instrucție, Casa Școalelor, Culte.

E drept, că la început a făcut câteva cereri, înșirând o listă de cărți pe care le socotea după priceperea lui, bune pentru țărani și pentru copii. A repetat cererea, a trimis altă listă. Pe urmă a înțeles zădărnica. Ministerul nu pot trimite decât ceea ce la rândul lor au fost silite să cumere, adică maculatură plasată cu bilețele dela șeli de organizație, deputați și alte mărimi. Marfa în loc să ajungă la hale, cu chilo-gramul, a devenit prețios material de propagandă culturală la șate.

Citeam mai de mult, în publi-

cația italiană Cultura populară, o dare de seamă asupra bibliotecilor alcătuite de italieni în țările eliberate. Erau puse alături cu bibliotecile proaspăt înființate de cehoslovaci. Se tipăresc cărți anume pentru copii, elemente de pitoresc, din istorie, geografie, folklor, legende. Se tipăresc cărți anume pentru emigranții italieni, ca atunci când ajung în America și Africa să nu piardă legătura sufletească cu metropola. Societățile culturale nu se mărginesc la alegeri de comitate și comisii, cu președinți, vice președinți și cenzozi, cu patronajii de balari mascate și ne-mascate; ci efectiv, adună și împărștie cărți, după metode, simple dar tenace.

Sânt țări, e drept, unde nu se uria atât, bătăndu-se cu pumnii în piept și anunțând la fiecare început de sezon, declanșarea unei intricoșate ofensive culturale. Țări unde lăpta pornește înaintea vorbelor. Oficialitatea românească, administrația lonjuri «culturale» întru propozierea partizanilor politici și întru achiziționarea rămășițelor netrebuicioase ale librărilor.

Iar toată presa, revistele, publicațiile literare și scriitorii, se vaetă de această incapacitate a oficialității, fără a încerca o îndreptare prin inițiativă particulare, prin organizarea binevoitorilor să suplinească ele orbeața politică de analfabetizare a statului.

Se vaetă — adică fac oficiu de babe culturale.

Cezar Petrescu

Zece Maiu și unitatea națională

... Un vis împlinit al unui popor cu puteri de stâncă neclintită; o realitate slăntă, dăruita de Dumnezeu este sărbătoarea întregirii neamului românesc.

Astăzi, în cele patru unghieri ale României, dela copilul cu surâs primăvăratec în colțul gurii până la moșneagul apăsît de greutatea anilor; dela bordeiul cel mai obscur și până la palatul somptuos, sărbătorec: cu toții cea mai însemnată zi pentru români: «Zece Maiu».

Ce rost și ce însemnătate are în istoria poporului român această zi slăntă cu aureola de soare pe frunte, cu tinerețea lirii în suflet și cu murmure noi de izvoare o știe orice român!

Ea este legată puternic de sufletul nostru; deaceia o privim cu extaz în marea ei. Da, diviniază cu religiozitate această înălțare de timp, în care este tipărită cu litere neșterse istoria faptelor unui popor peste fruntea căruia au trecut atâtea necazuri, atâtea nevoi, atâtea furtuni de foc și de barbari.

Zece Maiu a fost ziua aleasă de Dumnezeu să ne aducă în țară la anul 1866 pe viteazul domnitor Carol I.

Zece Maiu a fost ziua solemnă când poporul nostru ingenunchiat de jugul turcesc și-a câștigat cu glorie și sânge independența, la anul 1877.

Zece Maiu a cântat pentru prima dată, în istoria lumii, la anul 1881, imnul nemuritor al înălțării regatului românesc, atunci când viteazul rege Carol I a rostit cu căldură sufletească și iubire de țară următoarele:

«Primec cu mândrie ca simbol al independenței și al țării românești, această coroană tăiată dintr'un tun stropit cu sângele vitejilor noștri, slințită de biserică. Ea va fi păstrată ca o comoară prețioasă amintind momentele grele și timpurile glorioase ce am străbătut împreună, ea va arăta generațiilor viitoare voinicia românilor din timpurile acestea și unirea ce a domnit între țară și domn.

Pentru regină și pentru mine însă, coroana cea mai frumoasă este și rămâne dragostea și încrederea poporului român pentru care n'avem decât un gând: Mărirea și fericirea lui».

Aceste cuvinte pornite din sufletul marelui rege s'au împlinit.

Cu trei sute trei zeci și ceva de ani în urmă — atunci când

România trăiau risleții clipe de vitregie, un crai viteaz, cu ochii albaștri, mândru și voinic tocmai ca un voevod din basm, împodobit cu mantie lungă de mătăasă țesută cu fire de aur și călare pe un măreț cal alb a răușit care avea următoarea inscripție: Mihai Voievodul țării românești, Consilierul Majestății Sale Imperiale, crăiesc lociștor al Ardealului și General Căpitan peste armatele din părțile cele de dincoace de Ardeal, dobândind dela Dumnezeu biruința prin veghere, virtute și arme 1600».

Dar înălțarea marelui vis n'a ținut mult pentru că o mână dușmană a ucis mișelește pe voevodul Mihai în dimineața de 9

Atunci marelui voevod a zidit mitropolia ortodoxă din Alba-Iulia și biserică metropolitană cu hramul Sf. Treime.

Tot atunci Mihai Viteazul a bătut o medalie comemorativă care avea următoarea inscripție: Mihai Voievodul țării românești, Consilierul Majestății Sale Imperiale, crăiesc lociștor al Ardealului și General Căpitan peste armatele din părțile cele de dincoace de Ardeal, dobândind dela Dumnezeu biruința prin veghere, virtute și arme 1600».

Dar înălțarea marelui vis n'a ținut mult pentru că o mână dușmană a ucis mișelește pe voevodul Mihai în dimineața de 9

Atunci marelui voevod a zidit mitropolia ortodoxă din Alba-Iulia și biserică metropolitană cu hramul Sf. Treime.

Tot atunci Mihai Viteazul a bătut o medalie comemorativă care avea următoarea inscripție: Mihai Voievodul țării românești, Consilierul Majestății Sale Imperiale, crăiesc lociștor al Ardealului și General Căpitan peste armatele din părțile cele de dincoace de Ardeal, dobândind dela Dumnezeu biruința prin veghere, virtute și arme 1600».

Dar înălțarea marelui vis n'a ținut mult pentru că o mână dușmană a ucis mișelește pe voevodul Mihai în dimineața de 9

Din Domnitorii Țării Românești

Ștefan cel Mare 1457—1504

Mircea cel Mare 1386—1418

Mihai Viteazul 1593—1601

Al. Ioan Cuza 1859—1866

ZIUA INCORONĂRII

15 OCTOMVRIE, 1922

Seraflim Ionescu

Aș vrea să cânt și-mi vine să plâng de bucurie Dar și de-amărăciune. — Zi sfântă, de mândrie Tu, zi de 'ncoronare a operei mărețe, Zi plămădită 'n sânge de-atâtea tinerețe, Zi pentru care 'ntr'una de veacuri se luptară Străbunii fără preget și-abia de te visară Că vei sosi v'rodată, fii binecuvântată De Acel care 'ndrumează puteri și jirea toată!

Mărire Ție Doamne, întâi Ți se cuvine Că ne-ai scos la limanul cel mult dorit cu bine! Tu sfinte 'ndreptași gândul și pașii cu-a Ta lege Românilui cuminte încununat ca Rege Al României noastre, mărită și 'ntregită, Prin grația Ta, Doamne, pe veci nedespărțită Tu, sfinte, ai redat jala oștirilor Române Și Ție, azi, se 'nchină al nostru neam, Stăpîne!

Căci, nu este ființă, ce simte românește Că nu tresară astăzi, când visul se o cale-ășă măreț, Când neamul nostru intră în noua sa viață, Croindu-și falnic drumul în noua sa viață.

De-aceia, îmi tot vine să cânt de bucurie Și, înșofindu-mi cântul în plâns de mândrie, Să dau prinos de slavă și Regelui și Țării Și oastei ce ne-aduse la gloria 'nălțării!

Dar lacrimile mele sunt și de amărăciune Și, ce văd, nu mă rabdă nici cum inim'a spune. O! s'a 'ntregit neamul, dar sufletele noastre, În loc să se unească, devin tot mai abastere... Veninul lăcomiei le-a prins, le stăpânește Și, fratele pe frate dezbracă, dușmănește. Constați micimi de suflet și irdi 'n fiecare... Sânt mulți, sânt prea mulți croiți în România-Mare!

De-aceia, Împărate, Mărire negrăită, Cu lacrimi mă rog Ție, în astă zi sfințită: Precum ne-ai purtat grăia, să nu ne lași peirei Și 'ndreaptă mintea noastră pe calea mîntuirii. Fă, să dispară ura și vrajba ce desbină! Cu umărul la muncă cei rătașiți să vină, Ca 'n scurt să putem zice: Onest e ori și care Și-un singur suflet bate în România-Mare.

—> Cetiți și răspândiți

„Cultura Poporului”

George Acșinteanu

August 1601 pe câmpia Turdei. Totuș încercarea lui de a uni pe toți Românii laolaltă, de a aduna pământul românesc din toată cetatea Ardealului, cu văile și ridicăturile acoperite de crânguri verzi ale Maramureșului, Banatului, Timișoarei, Bucovinei, Basarabiei și Dobrogei; dorința de atâtea secole a neamului nostru s'a împlinit prin jertfa uriașă a Românilor de pretutindeni.

O țară peste care eu trecut atâtea nenorociri, un popor sănătos înrăit cu cerul, cu stâncile, cu codrii și văile, un organism puternic, în interiorul căruia au căutat să-și facă loc atâtea viermi de influență străină, nereușind nici o clipă; un popor tânăr cu rădăcinile înflite în inima pământului și cu fruntea înălțată către albastru, așa cum suntem noi, n'are să piară niciodată. — Seva tragică de viață ne-o dovedesc faptele eroice care sunt scrise în paginile istoriei noastre fapte cu care ne mândrim și pe care puține popoare le numără. Nu voi căuta să înșir în fața D-tră tabloul numărării lor. Ei sânt mulți, mulți ca stelele cerului, ca firele de iarbă de pe întinsul câmpilor. Vă voiu aminti numai pe cei ce sânt legați de pământul acestei cetăți a Ardealului.

Priviți puțin în paginile istoriei! Iată epoca anilor 1780—1848, iată-l pe Nicolae Ursul, săteanul din Albac, zis Horia, pentru că strășnic mai știa să cânte și să joace la horile românești. Iată-i și pe căpitanii lui Ioan Oargă din Carpeniș, zis Cloșca și Gheorghe Marcu din Vaca zis Crișan.

Ei astăzi numai plâng durerile suferite pe roata cu cuțite de fier și astăzi numai jelesc trupurile cari au fost sfâșiate și atră-nate pe marginile drumurilor. Sufletele lor împreună cu marelui suflet al Regelui Munților, Avram Iancu, plutesc, astăzi, deasupra noastră, nevăzuți de nimeni și simț și ei aceiași fericire, aceiași bucurie care strălucește astăzi în sufletul fiecăruia dintre noi, care poartă în vine sânge de român.

Că suntem uniți etnicește și politicește într'un singur stat o știm cu toții. Că această unire dorită de atâtea secole de poporul român, a fost înfăptuită cu jertfe și suferințe mai presus de puterile omului, este scrisă cu litere roșii în istoria războiului mondial.

Generația care a făcut războiul, soldații de atunci, cari au înfăptuit actul de unire cu frații lor de peste munți, sânt astăzi la cărma țării.

Ce trebuie să înfăptuim noi, generație de după război, discutată atât de mult de domnii profesori universitari și de alți com-petenți?

Ce ne cere nouă glasul neamului?

Ne cere ceea ce generația războiului n'a putut să-i dea, ne cere nu numai unitatea națională ci și unitatea sufletească.

Trebuie ca noi, cei-care ne ridicăm într'o țară întregită, într'o țară cu hotarele ei naturale să-i desăvârșim puterea, și să-i înălțăm în istoria întregii lumi fala numelui ei de Românie, cultă, Românie al căru popor este întregit nu numai prin documentele istorice ci prin sânge, prin suflet, prin cultură.

Nu vreau să mă bănuiesc că aș gândi un dezechilibru în simțirea românilor de aici sau de dincoace de munți. Nu! Românul unde ar fi el, în pădure, în câmp, sau în munți, are aceiași simțire, aceiași inimă. Românul e născut desăvârșit în simțire ca și în rațiune.

Românul nu e influențabil în rău, el rămâne neclintit în fața ademenirilor străine, cu gânduri de venin dușman, dar îi trebuie o lumină mai puternică a intelectului. Această lumină nu se poate căpăta de cât numai prin culturalizare, prin educație, prin școală.

George Acșinteanu

1) Fragment din conferința rostită în ziua de 10 Maiu în orașul Careii-Marj.

Cînd luptăm împotriva beției

Mijloace necăutate

Cum s'a luptat pînă acum împotriva beției numai cu vorba! S'a făcut război mare, cu scrisul sau cu graiul, dar bețivul și-a căutat de treabă, iar circiumarului nici nu i a păsat. Dar cei care facem gură, pentru a stîrpi otrava, nu căutăm la mijloacele care stau sub ochii noștri, pentru a da mîin de ajutor.

Dacă, pe de o parte, privim cu ochi răi la circiume, ne uităm oare cu ochi buni la prăvălii care sînt binefăcătoare și care ne pot fi tot atîtea ajutoare în lupta noastră pentru a zăvorni circiumele?

De unde? Este ca o înțelegere a tuturor de a desprînge niște cînstite localuri, care merită căfăcate de toți oamenii de treabă.

Ați stat vreodată să vă gîndiți ce rost binefăcător în această luptă pot avea unele prăvălii de rînd, la care nu se uită mai nimeni?

Eu de multe ori intru într'o simlgerie pe Calea Rahovei din București, ca să cumpăr prescuri pentru biserica mea. Acolo găsesc, cînd și cînd, tineri care ori cumpără go-goși, plăcinte și le duc cu ei, ori le mîncă acolo. Odată mi-a venit în mîinte gîndul:

Uite, domnule, covrigăriile acestea sînt localuri care ar trebui privite cu toată cînstea și a face diră mai largă ca lumea să intre în ele. Ziceți că omul, dacă se duce la circiună, o face nu numai din dor de beție, ci pentru a găsi un chip să-și treacă vremea și să mai găsească pe cineva de stat la vorbă. Bine, nu zicem ba, dar oare nu sînt covrigăriile un foarte bun loc de stat la vorbă? Se înțelege că da. Deci ce-ar fi ca să le privim cu mai mult drag, ca locuri cînstite și vrednice, în care face să te întilnești?

Dar o facem? Nu. Privim covrigăriile de sus și ne-am simțit scoboriți să ne întilnim în ele. Prin aceasta însă desprețuim însăși locurile care sînt tot atîtea arme împotriva beției. Căci dacă valul de oameni s'ar întilni la plăcinte, în loc de a se întilni la pahare, iată tot atîtea mijloace prin care s'ar lăsa drumul circiunii și s'ar bătători cel al plăcintăriei.

Dacă tu te simți înjosit de a intra în orice simlgerie-plăcintărie, uite că sînt în București destule plăcintării mai alese. Le găsești și în plin centru al orașului. Cu toate acestea le simți în vorba lumii că sînt niște localuri căutate? Nu. Lumea nu se

laudă cu ele, și cine a fost la plăcintărie, nu spune «am fost la plăcintărie».

Dar este în folosul nostru să ridicăm în cînstie plăcintării acestea, la care cine vrea găsește și băutură cuviincioasă. Nu găsește rachiri, dar găsește vin. Și totuși vedeți de cîtă căutare se bucură localurile cu rachiri: bodegile cu aperitive și cît de puțin biete plăcintării!

Stricăm și noi, cei care zicem că voim să luptăm împotriva beției.

De oarece orice luptă trebuie să fie o îndrăzneală, trebuie să avem îndrăzneala de a birui sficiunile noastre. Chiar oamenii de sus să nu se sfiască de a intra și a-și da întilniri în astfel de prăvălii. Ați aia funcționari și ați aia oameni subțiri, care nu se sfiesc de a intra în bodegi, să nu se sfiască de a intra în plăcintării, gîndindu-se că îndreaptă cugetele celor care se sfiesc să ridice în cînstie localuri care merită să fie sprijinite de noi pentru a înfrînge beția.

Dar biete la bragagerii, care nu se bucură chiar de nicio cînstie! E un semn rău că, din cîte erau, s'au mai împuținat. Aproape nu se mai găsește bragă. Păcat, pentru că cine nu mai bea acum bragă își caută altă băutură la circiună.

Din pricina disprețului și necăutării lumii, pier localuri mîntuitoare.

O! dacă s'ar ridica în cînstie această bună băutură răcoritoare care este braga, cea cu mult mai bună decît berea! Ea nu mai poate înflori din pricina disprețului lumii.

Dr. Creangă, cel care și acum luptă împotriva beției, a cercetat odată, acum 20 de ani, să ridice cînstea brăgii. Dar n'a isbutit. Ce? să se înjoseasca lumea a intra în bragagerii și să bea bragă!

Pînă însă nu avem îndrăzneala de a pune în cînstie localuri și băuturi care merită cînstite, degeaba ne lăudăm că luptăm împotriva beției. Deci, avem între noi mijloace pe care le desprețuim.

Tot așa se poate vorbi și despre ceainării, care au fost și pier.

Avem în aceasta o afacere despre care trebuie să se mai scrie și să se pule ceva la cale, fiindcă e mare păcat să stai cu leacul la ușă și să nu te uiți la el.

Arhim. SCRIBAN

Serbările Unirii

Trec zilele și anii, ducând pe aripa lor, spre necunoscut, viața indivizilor și a popoarelor. Poare se nasc și se renasc, iar altele se nimicesc, aspirații și slinte idealuri se înlăptesc ori se spulberă în adîncul neîntinței. Și toate acestea se crestează pe răbojul vremii nepărtinitoare.

Poporul românesc, din vremuri depărtate a suspinat după înlăptuirea celui mai slant al său ideal: unitatea națională. Și iată că după veacuri de suferință, idealul nostru s'a înlăptuit, prin voiața Dumnezeuului dreptății și neprecupețita jertă a celor ce n'au șovăit în cumpăna vremurilor de încercare.

Peste cîteva zile vor fi marile serbări ale unirii. Ziarele vor li copleșite de scrisul celor chemați și nechemăți, discursuri mărețe vor fi rostite și multă lume va lua parte la strălucita sărbătoare națională. Dar un mare semn de întrebare se desenează furburător în văzduhul posomorât al românismului: oare întreaga suflare românească va lua parte cu tot cugetul și cu toată inima sa, la această sfîntă sărbătoare națională. De răspunsul acestei întrebări se leagă speranța de mai bine și viitorul neamului nostru. Că nu e destul să ai unire teri-

torială, ci lucrul de căpetenie este să ai unire sufletească.

Aceasta e piatra din capul unghiului, aceasta e stîncă de granit de care se vor zdrobi toate gîndurile dușmănoase și năzuințele de cotopire ale popoarelor din jur. Și iată că tocmai această unire sufletească ne lipsește nouă în ziua de azi. Turburările interne și întămplările zilnice ne dovedesc cu prisosință aceasta. Dușmanii din jur și din interiorul țării, vipere crescute la caldul sân de român, caută să ne înve-nimuleze sufletele, să ne pornească pe unii contra altora și să ne svărle în sullet otrăvitoare sămăntă a regionalismului anarhic.

Din însemnările zilnice ale marilor cotidiene, se desprinde starea sufletească a poporului. Ori această stare sufletească e de parte de a fi mulțumitoare. Sângeroase manifestații comuniste în lung și latul țării, turburări religioase sprijinite de emisarii sovietelor, înmulțirea sectelor cu caracter distrugător și atatea simptome neliniștitoare, ne anunță vremuri turburi sub cerul ospitalier al binecuvîntatei României.

Cum vor privi și cum vor participa la această grandioasă sărbătoare românească, toți străinii

și înstrăinații de sufletul neamului nostru, cari se îndestulează din miera și bunătațile Canaanului românesc?!

Cum privesc această sărbătoare României slabi de sullet și mici la mîinte, cari se lasă conduși la pierzare de văzuții și nevăzuții dușmani ai românismului?!

Că iată vor veni acele zile mari de praznic național și mulți vor fi lipsă și cu corpul și cu sufletul. Și vor plînge marii dispăruți de nesimțirea și nepăsarea celor fără suflet și fără Dumnezeu și blestemul lor va trona deasupra ca o veșnică amenințare.

Serbările Unirii, prinos de a dăncă recunoștință pentru eroii neamului, să fie trîmbița deștep-tării noastre din somnul nepăsării să fie semnul slant și nemincinos al unității sufletului românesc, garanție neclintită în lața viitorului. Să vadă străinătatea că toți s'au născut și că aceeași căldură iubire avem pentru țara noastră plămădită din suferințe și valuri de sînge cald.

Să vadă lumea întreagă că dela Nistru pînă la Tisa e un singur suflet românesc, cu același slinte aspirații.

Altfel, zădarnic serbăm zece ani dela unirea noastră teritorială.

Pr. Ștefan Florescu

DIN TRECUTUL GLORIOS AL NEAMULUI ROMÂNESC

BĂTĂLIA DELA PLEVNA

Din războiul pentru Independență din 1877-1878.

Sub domnia glorioasă a REGELUI CAROL I (1866-1914).

Colțul medicului

Cîteva cuvinte despre tratamentul oamenilor grași

de Medicul Sublocotenent Banu C. Mihail

Sunt 3 categorii principale de obezii și anume:

- 1) Unii sînt obezii pentru că rația alimentară este mărită, aceștia sînt mîncăcioși.
- 2) Alții se îngrașe din cauza combustiei reduse aceștia sînt endocrinieni.
- 3) În sfîrșit un al treilea grup, caracterizat prin insuficiența combustii speciale pentru grăsimii și care prezintă dificultăți mari de tratament.

I. Obezitatea prin exces alimentar

Harvier spune că excesele alimentare au ca origină 50 p. 100 cazuri obezitate forma floridă, a marilor mîncăcioși sedentarii. La aceștia regimul, după prof. M. Label este baza tratamentului. Iată norma ce trebuie urmată:

Se vor suprima condimentele, lichidele se vor reduce, de asemenea corpi grași și pâinea, se va insista asupra legumelor verzi salate, fructe cari calmează senzația de foame, se vor recomanda exerciții fizice, cari trebuie dozate și controlate de medic. Mersul după Renault e cel mai simplu de realizat, prezentînd avantajul de a activa respirația și ușura digestia ace-

lerînd combustii organice. Tenisul constituie un excelent sport. În sfîrșit gimnastica suedeză are marele avantaj de a doza exercițiul muscular și a permite un control medical riguros. Hidroterapia rece este un prețios adjuvant în tratamentul obezității.

II. Obezitatea prin insuficiența combustionilor

În această obezitate individul chiar de fine regim tot se îngrașe, iar pentru că să cunoaștem dintr'o dată că avem aface cu o insuficiență a combustionilor, căutăm metabolismul bazal, pe care-l găsim scăzut la 25-20 p. 100. În această varietate e vorba deci de o insuficiență endocriniană (ovar, testicul, thyroïdă, Hipofiză).

Așa bunăoară cînd e cazul se

SIMFONII DIN TRECUT

versuri de cunoscuta scriitoare

DOAMNA SMARA,

se găsește de vânzare la Redacția ziarului «Cultura Poporului». Str. Regală No. 16.

Prețul 80 Lei

va da extract de corp tiroid începînd cu doze mici, jum. centigram pentru a desensibiliza bolnavul, apoi se va ridica pînă la 10-20 ctg.

Opoterapia ovariană asociată cu atrofie genitală realizînd sindromul adipozo genital, la care administrînd un tratament operativ bine condus, metabolismul bazal se restabilește.

În sfîrșit o a treia categorie de obezitate prin insuficiența combustionilor speciale pentru grăsimi.

Aceștia au o insuficiență lipodetică, indivizii din această categorie utilizează numai hidrații de cărbune. Îndată ce îi supunem la un regim ei devin astenici, dar fără ca să slăbească. În acest caz ficatul este cel ce joacă un rol important în distrugerea grăsimilor au foarte adesea insuficiență hepatică. Pentru aceasta se va căuta să se obțină o bună funcționare a ficatului dînd laxative.

Sunt însă cazuri de obezitate complicată cu insuficiență renală, hipertensiune arterială sau insuficiență cardiacă, în aceste cazuri tratamentul obezității acestea din urmă trebuie să fie condus cu o extremă prudență.

Prăpădim energiile neamului!

S'a dat deseori alarma și s'a strigat îndeajuns despre reaua stare a românilor din Peninsula Balcanică. Nu mai este timp de vorbă. Trebuie trecut imediat la fapte. Starea alarmantă și depărimantă a lor nu ne mai lasă orice îngăduință.

Se în întruniri, se rostesc discursuri umflate, dar ce folos. Macedonenii, trup din trupul nostru, suferă. Atîta timp cât vom umbla cu mînuși, cât vom mai rezista în concepția că provinciile alipite trebuie să fie politizate, atîta timp nu vom avea o stare înfloritoare.

Insuși d-l Vintilă I. C. Brătianu, cu care am avut zilele trecute o convorbire, ne declară că «Basarabia și Dobrogea, trebuie să neapărat despolitizate, pentru a nu ajunge la starea accentuată de degenerescență a țării.

Ne-am adresat d-lui George Murnu, profesor la Universitatea din București și în același timp delegatul oficial al macedonenilor.

D-sa ne-a mărturisit, toată mizeria ce o îndură acești romîni. Ne-a făcut declarațiile de jos de o deosebită valoare. Le ținem în atenția oficialităților și în același timp rugăm pe toți bunii romîni să sprijinească dreapta și cînstita noastră campanie.

Noi, începînd dela prezentul număr, începem o serie de constatări asupra românilor macedonenii. De altminteri, după publicarea convorbirilor, pe care le-am avut cu diferite personalități ale mișcării noastre politice și culturale, subsemnatul va pleca la fața locului pentru găsirea unor soluțiuni imediate, cari vor fi împărtășite cititorilor pentru a trage concluziile imediate.

Dar să dăm cuvântul pentru începutul campaniei ziaristice, d-lui G. Murnu:

«Români din Peninsula Balcanică, sînt într'o situație tragică. Nicăeri nu pot să trăiască la ei acasă. Sînt tratați ca niște «parieș». De altminteri noi am prevăzut această încă dela împărțirea provinciilor balcanice. Nu puteam să concepem ca acești romîni să poată trăi o viață mulțumitoare în mijlocul popoarelor șoviniste de secole. De aceia șovinismul s'a accentuat avîndu-se și pe cine îl descără: Români macedoneni.

Să le luăm pe rînd. În Grecia, s'au adus mase de coloniști din Asia Mică pentru a i înlocui pe romîni macedoneni. În Serbia au fost pur și simplu furați. Români din Serbia, păstorimea din părțile Istipului, din Macedonia sârbească au fost goșiți, pentru că sârbi au luat măsurile de colonizare cu element sârbesc, contra comitațiilor. Li se iau românilor și case, și pămînturi de către autoritățile sârbești, care îi gonesc spre România. În Bulgaria așșidera. Români sînt sistematic persecuțați. Munții sînt stăfîlizați iar ei nu mai au pășuni (se știe că acești romîni sînt păstori nomazi veniți de aproape o sută de ani. Nu mai vorbesc de masa compactă din regiunea Vidinului cari sînt tratați ca dușmani de moarte ai Bulgarilor. Sînt gîtuși.

În Albania școlile de pe timpul Turcilor nu s'au deschis. Cele două școli cari au rămas în ființă după război au fost închise, intrucît Albanezii n'au voit să admită autonomia lor.

Guvernele noastre nu se interesează de ele și de deschiderea lor. Diplomații nu îndrăznesc să cerceteze și să raporteze măsurile.

De drept că bugetul învățămîntului public prevede 32 milioane pentru școli și biserici din Peninsula Balcanică.

Dar instituțiile de cultură sînt absolut artificial organizate. Sînt conduse din București și n'au nici organizație locală, nici control.

Guvernele românești au considerat ca o povară bugetară și ca o bătaie de cap pe lău ministrii respectivi chestiunea românească din Peninsula Balcanică. Din această cauză conducerea e îndreptățită unui birou dela instrucție. De bună seamă că balcanicii rîd în hohote de noi, cînd constată această neputință românească.

Împrejurările locale, după cum vedeți, sînt așa de condiționale și grave, încât acești romîni nu pot trăi o viață proprie decît refugindu-se în țară. E drept că pînă acum un număr din ei s'au adăpostit în Cadrilater și formează puternice nuclee de reacție împotriva elementelor străine, cari caută să apacereze provincia.

Bulgarii în special s'au văzut în primejdie, și organizîndu-se admirabil sub raportul electoral și politic, au apărut Cadrilaterul și au impus voinele lor, grație de-zinteresării celor dela centru. Există acolo o laudă de bulgari explozatori ai slăbiciunilor electorale și ai poporului, chiar ai masselor bulgare. Au apărut pînă și autoritățile iar situația e disperată, pentru că dictează majorității de romîni.

O persecuție crîncenă s'a pornit împotriva acelor macedo-romîni, fiindcă Bulgarii își dau seama de calitățile extra-ordinare de vitale ale acestor coloniști macedo-romîni.

Speranța toată este în guvern. Sînt în acest guvern, romîni buni, cari nu ne putem să ne închipuim că vor neglija situația din Cadrilater. În special Ardeleni au o datorie sfîntă față de romîni macedoneni intrucît personalități din mîna întai, de origine macedoneană, ca Mitropolitul Șaguna, Gojdu și Mocsony, au fost întemeitorii și salvatorii conștiinței naționale din Transilvania. De atfel e și interesul de a lua măsurile trebuitoare. Măsuri grabnice să pună capăt acestei stări.

Perplexitatea în care se găsește guvernele față de această chestiune provine din angajamentele ce s'au luat față de criminalii electori din Cadrilater. Ori pînă cînd nu va înceta această promiscuitate oribilă, guvernul nu va putea face singura cale dreaptă și firească din Cadrilater, care provincie este teritoriul, după însăși declarația oficială dela Congresul de pace din 1913 destinat a recompensa pierderile macedo-românilor.

Tonul oarecum violent, este reflexul indignării ce copleșea sufletul de bun român al d-lui profesor George Murnu.

RADU MISLEA

Tudor Vladimirescu (1821)

Rugăm pe D-nii Colaboratori, a ne trimite articole mai SCURTE, spre a fi publicate mai

ușor

DOINA AROMÂNULUI

Bate vîntul dinspre mare,
Îmi curg rău lacrimi amare,
Bate'n vîrfuri carpatine,
Rupe inima din mine.

Căci acolo s'liberi frații,
Cu oști multe ca împărații,
Numai eu am fost lăsat,
Să fiu tot înstrăinat!

O tu Dunăre adîncă!
Fi-ți-ar sec izvoru'n stîncă,
Să nu mai rupi în Carpați,
Munți de munți și frați de frați.

Pînd cu vîi ce'n plîns rîsun,
Cu Carpatul trate bun,
Puneți umăru-amîndoi,
Striviți Dunărea'ntr'e voi,

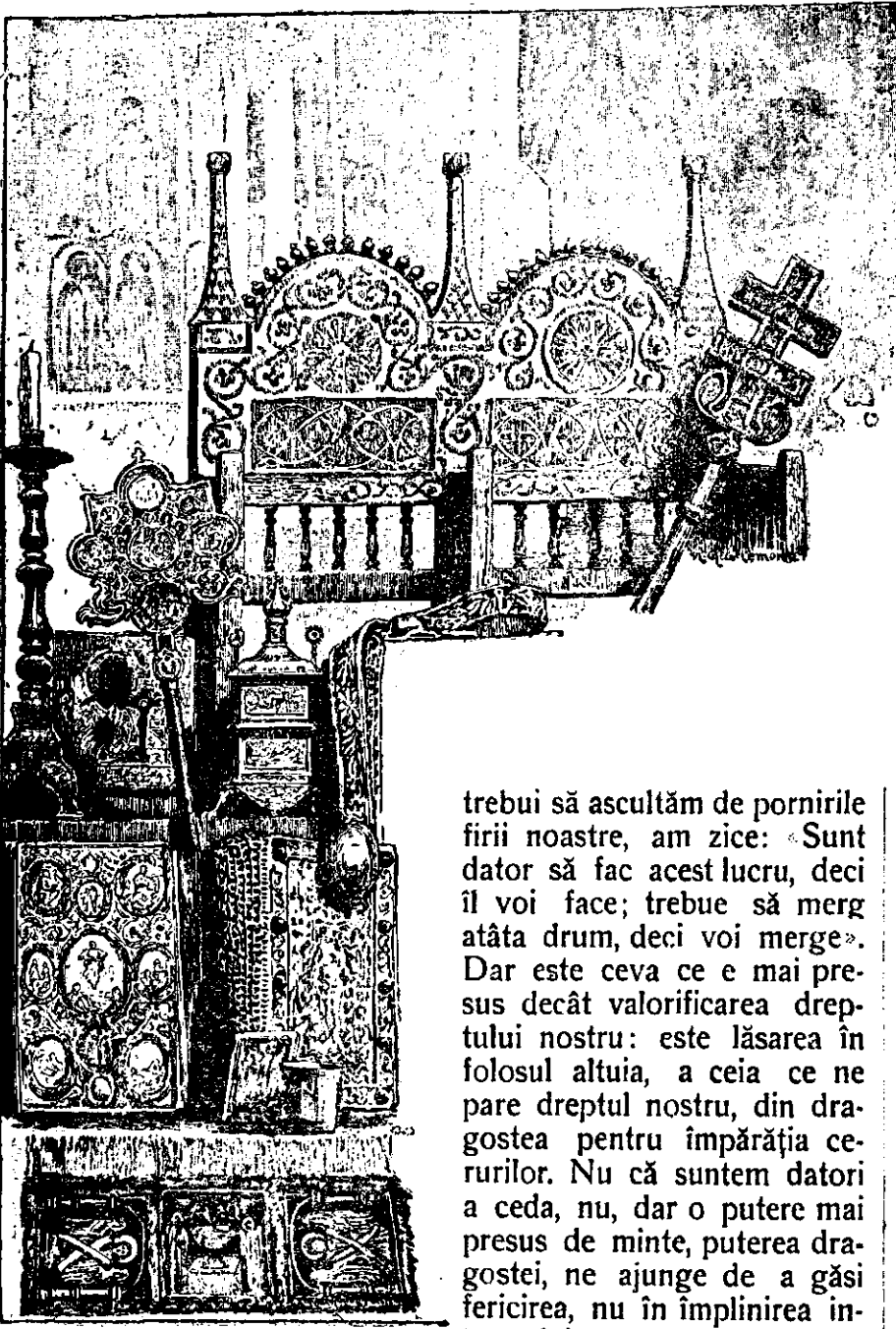
Să fim iar una'n Carpați,
Să dau mîna cu-ai mei frați!
Să fim iar numai o țară,
Cum am fost odinioară.

Sub un singur scut roman,
De pe vremea lui Traian.

I. Fuloagă

Legea dragostei

Și cel ce te va săli să faci o milă de loc, mergi cu dânsul două, și cel ce vrea să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-ți și cămașa. Matei 5, 41-42.

trebuie să ascultăm de porțile firii noastre, am zice: «Sunt dator să fac acest lucru, deci îl voi face; trebuie să merg atâta drum, deci voi merge». Dar este ceva ce e mai presus decât valorificarea dreptului nostru: este lăsarea în folosul altuia, a ceea ce ne pare dreptul nostru, din dragostea pentru împărăția cerurilor. Nu că suntem datori a ceda, nu, dar o putere mai presus de minte, puterea dragostei, ne ajunge de a găsi fericirea, nu în împlinirea interesului nostru personal, ci în acel al altuia.

Când Iisus Hristos a rostit aceste cuvinte, El a răsturnat, în câteva fraze, tot codul moralei religioase practicate de oamenii din acea epocă. Până atunci, legea lui Moisi «ochi pentru ochi și dinți pentru dinți» a fost socotită ca norma unei purtări drepte. Fiecare își avea dreptul său și acorda aceleași drepturi aproapelui său: nimic mai mult. Cine urma astfel, îndeplinea legea.

Toate acestea însă au fost răsturnate din temelie de legea cea nouă, care ne cere să facem mai mult decât ne cere legea. «Dacă un om îți cere să faci cu el o milă, mergi cu dânsul două!». Însă ideea de a face mai mult decât suntem datori stărnește în noi un fel de protestare. Chiar oamenii religioși din acea vreme șovăiau, ca și astăzi în fața acestui punct, socoteau o asemenea ținută ca prea altruistă și prea grea de urmat.

Totuși, Iisus n'a dat nici-o poruncă pe care omul n'ar putea-o îndeplini, dovadă că el a pus în practică tot ceea ce a predicat. Misiunea lui era de a ne arăta care e calea cea mai bună și această cale e aceea a dragostei. El ne cerea să facem, nu ce poruncește legea, ci ce cere dragostea; nu numai îndeplinirea a ce e drept și suntem datori, ci aceia ce ne poruncește bunătatea; un act care pare mic în sine dar care totuși e mare, pentru că boldul lui e dragostea. După cum a spus și poetul englez Robert Browning:

«Puțin mai mult și totuși ce bogăție! O leacă mai puțin și totuși ce gol cumplit!»

O milă mai mult făcută din silă pare lungă și obositoare, dar făcută din dragoste, ea nici nu se simte, pentru că dragostea ușurează orice act făcut din imboldul ei. Dacă'r

Florica Scriban
Profesoară în Chișinău

Răvașe Educative

Carmen Sylva -- Serbările Unirei

Dragă Matei,

În răvașul tău, plin de atenție pentru mine, mă întrebi dacă eu, care am luptat atâtea pentru Unire, fac parte din vr'un comitet și dacă mă voi duce la Alba Iulia atunci.

Nu, dragul meu, nu și sunt consolată că nu numai eu am fost dată uitării, ci și cea mai ilustrată, cea mai nobilă, cea mai cultă poetă:

CARMEN SYLVA.

Stă sub zăbrăncul des al uitării și ea, dacă de mărețele ei fapte, nu și reamintește directorul Institutului Surorilor de Caritate, care i făcu, Reginei sublime, un parastas în ziua de 26 Aprilie cu ocazia împlinirii a 50 de ani de când nobila Regină Elisabeta se gândi să înființeze acest institut, în care, fiicele Rămâniei, devotate ideii binelui, ideii alinării suferințelor să vină să nevețe cum să ngrijească bolnavii și să se sacrifice binelui oibtesc.

Multe sunt operele acestei inspirate femei poete, mulți cărora ea le-a arătat calea binelui, mulți cărora le-a legat rânile; mult a lucrat cu mintea și cu sufletul ei slânt până când românii să-i dea nobilul titlu de:

MAMA RĂNIȚILOR

În urma războiului pentru Independența noastră la 1877.

Patriarhul țării, care a început a semăna cu figurile biblice șale Sf. Scripturi în cuvinte alese, a preamărit la parastas, pe regina, femeie de bine, care a făcut atâtea opere pioase și'n vorbă, în muzică, în povești ale Peleşului, în versuri armonioase, emise: *ideia Unirea tuturor românilor sub un singur sceptor.*

Dela moartea ei... Păcat, toți o detersăm uitării. De când Regina Elisabeta a trecut în lumea drepților, cine și mai aduce aminte de ea, blândă, înțeleaptă și iubitoare de aproapele? Sinceră era regina noastră, sinceră și fără pretenții de sărbătoriri cu masalale și cu discursuri sterpe și banale.

Spuse încă o vorbă mare și înțeleaptă I.P.S. Sa Patriarhul, sacerdotul nostru, iubitor de neam și de adevăr: *Ranele noastre să ni le lege românele noastre, iar alinarea suferințelor noastre să nu ne fie dată de streini, ați înțeles fiicele mele sufletești, zise el surorilor dela institut, cari, ca și noi, își ștergeau lacrimile la pioușul parastas pentru Regele Carol și Regina Elisabeta făuritori: Ideii noastre naționale, azi fărâșe uitate, sub lespezile reci dela Curtea de Argeș.*

Sic tranzit!

Ai dreptate și eu am pus o piatră la fundamentul înfrățirii Unirii, prin grai c'am educat atâtea generații, prin conferințe c'am răspândit *Ideia Unirei* dela atâtea tribune, în țară și streinătate, prin faptul c'am înălțat și inaugurat atâtea monumente ale eroilor și poezilor noștri, am scris atâtea cărți din cari s'au inspirat vitejii noștri ostași, cărți cari au fost citite în tranșee și au îmbărbătat la luptă voinicii, dar ce măhnită sunt că, după ce am tras cu toții, dela rege la cerce-

tași de zăvorul împilării, am zdrobit lanțurile sclaviei, am înfrupt, cu-atâtea vărsare de sânge, drapelul libertății, în coastele munților, în firele apelor și am desăvârșit hotarul țării, al Unirii tuturor provinciilor sub un singur sceptor, făcând o Românie-Mare, acuma frații se mânăncă între ei, trăesc mai rău decât câinii și, procopsiții de război, ariviștii, exocroci, paraziții, morfinomanii, ineptii și falsificatorii, au ajuns în fruntea dregătorilor, au împins țara spre prăpastie!

Plâng de ruina țării. Ce folos că ne-am unit și acum, în loc de frații noștri din Ardeal, frații noștri de peste Dunăre și peste Prut, azi ne numim: *Regăfeni, Ardeleni, Bănăfeni, Basarabeni, Bucovinieni* etc.

Ce rătașire!... Citească ziarele; zilnic le văd pline cu infamii, cari ar trebui prohibite din presă, că cei *nerozii* citindu-le fac și mai rele fapte, în aceste timpuri de urgie, când scumpa noastră țară, e aruncată în firoase valuri, fără cărmă și lopeji.

la ascultă Matei dragă:
Schimbări de regimuri cu oameni veniți la putere nepregătiți

Baba Vișa

Inseilături din gând

Roua care înviează sufletele este fapta cea bună.

Invidia și gelozia sunt patimile cele mai groasnice cari, cad pe suflete, mai greu ca rugina pe metale.

Legătura între om și Dumnezeu trebuie să o facă sufletul cinstit și curat; sufletele necinstite, slabe și putredioase ce legături pot avea cu Dumnezeu?

Sufletelor mari și curate se datoresc izbândește strălucitoare ale țării; din nenorocire pretutindeni se găsesc pitici, cari stropesc razele cu noroi, turbând că nu pot întuneca: Nimbul nemuririi.

Aripele avântului au grijă a le tăia inepții și nerozii, ba încă a se și lăuda cu isprăvile lor.

Cea mai tristă pustietate e acela care se întinde în cuprinsul sufletului nostru.

Orice faptă a noastră este înregistrată de suflet; vai de acela al cărui registru este pătat; pată din el nu se șterge niciodată.

În orice lucru facem, dacă vrem să izbutim, trebuie să punem suflet; chiar arta cea mai aleasă e rece, e moartă, dacă n'ea n'ai pus sufletul, care va să vorbească sufletelor și să le aprindă simțirea.

Sufletul cel mai costeliv și mai uriclos este acela în care se află avaritia, minciuna, jaful, perversitatea; el inventează și dă chinurile oribile ale turbării.

Unirea sufletească a noastră nu s'a făcut și nu se va face—între provinciile alipite—din cauză că mulți regăfeni și mulți provincienii sunt contaminați de microbul turbăriei.

Când noi cu cei dela 1821 și cei dela 1828 vom înțelege să punem interesele noastre mai prejos de interesele țării se va face: Unirea sufletească în România Mare.

SMARA

Navele Mărilor

ISTORICUL NAVELOR

de D-I Comandor Buchholtzer

(Pe drumul albastru au venit minunile vieții).

Biasco Ibanez

Lupta navală de la Lepante (secolul XVI). A avut loc între Turci și Spanioli — Sicilieni. În o armată compusă din «galere», navigația se regula după înțelea dată de rame. — În flotă erau mai multe feluri de nave, unele formau «grosul» altele vegheau înaintea grosului.

Fregatele făceau paza și vedeau departe înaintea flotei. Flota creștină trecu canalul d'Otranto sub comanda spaniolului Don Juan, fratele lui Filip al II-lea și ancoră la Oxia. În ziua luptei cu crucifixul în mână, Don Juan trece navele în revistă. Se reîmbarcă pe «Sfinx» care ridică pavilionul «Ligei creștine» pavilion bine cuvântat de Papa Piu al V-lea.

Flota creștină purtând pavilioanele Veneției, Siciliei, Napoli și Savoii, face un semi cerc imens în jurul flotei turcești, care prezintă și ea un semi cerc cu partea umflată spre creștini. Linile înaintază, tunurile încep. Măcelul nu se sfârșește decât cu uciderea amiralului turc Ali, care avea la bord un dinte al lui Mahomet, prins într'un diamant. A doua zi pescarii din golful Patras n'au găsit pe marea liniștită decât luciul ascunzând sub oglinda sa de azur secretul celor cincizeci de mii de morți. Don Juan, se întoarce la Mesina, unde defilă remorcând la pupa navelor sale pe cele turcești, cu vergile întoarse și pavilionul jos.

Împărțirea prăzii a adus 58 de nave turcești Spaniei, 39 Veneției, 19 Padei Piu al V-lea. Don Juan a primit 16 galere armate, conduse de 120 sclavi turci.

Marină turcă nu s'a mai ridicat după lupta de la Lepante.

Invincibile Armada (secolul XVI). După lupta de la Lepante, Spania nu mai cu noaștea marginile orgoliului. Nava unui căpitan tânăr, englez, Francis Drake, fu capturată de Spanioli. Acesta ajunge în Anglia, convins pe marinarii din Plymouth, cari îl înțeleseră și cu economiile lor armă repede 2 nave cu care începu goana contra navelor spaniole. Cu aceste două nave, conduse de frații Drake, una de 70 de tone și alta de 25 tone, marina engleză a început cucerirea Oceanului în secolul XVI.

Drake se întoarce cu pradă multă și convins pe cei mari ai Angliei, că Spaniolii sunt slabi în Columbia (America). Regina Elisabeta îi dăte 4 nave mari cu trei sute de marinari dintre cei mai buni. Navele spaniole încep să se predea numai la auzul numelui de Drake. Atacă Cadixul și arse mai târziu 100 de nave spaniole, luând «galionul» cu încărcătura de 2 milioane avere.

Din această cauză începe Filip al II-lea construcția navelor care compuneau Armada. Erau 150 de nave din

cari galionul americal era de 1000 de tone și a avea 48 de tunuri. Anglia avea atunci numai 30 de nave de mări diferite. Nava «Triumph» era comandată de Drake. Anglia construi repede încă 50 de nave de câte 300 de tone.

Armada însă își perdu vremea în portul Ferol din cauza furtunilor de pe mare.

Au loc câteva mici ciocniri între nave în apropiere de coasta engleză și pe urmă «Armada» fu surprinsă la Calais la ancoră, de către flota engleză. Atacată cu «nave aprinse» și de focul tunurilor engleze, parte e distrusă în luptă, iar parte de furtună.

Navele din secolul XVIII. Navele cresc în dimensiuni, cele mai mari formând navele de linie, cu tunuri mai multe, luptând în «linie», unele după altele, iar cele mai mici, mai ușu și întrebuințate pentru cercetarea mișcărilor flotei înamice fiind bricurile, corvele și fregatele.

Corsarii. Rada Algerului oferea corsarilor din Berberia un desăvârșit adăpost. În timp de trei secole, portul Alger a trimis corsarii săi victorioși nu numai în Mediterana ci și peste Ocean (în secolul al XVII-lea în Madera și pe coastele Angliei). Ei erau în legătură cu acei de pe coasta Marocului, având și legături de alianță cu puterile Europene.

Cursa n'avea nimic imoral pentru mahomedani; era un război regulat, declarat creștinilor și un fel de represalii contra cruciadelor.

Corsarii mahomedani au avut eroii lor ca și cei francezi pe Jean Bart, Forbin, Surcouf.

Nava «capturată» aparținea sultanului, corsarul lua marfa și echipajul care devenea sclavi. Armatorul sau proprietarul navei corsare, (putea fi chiar sultanul) lua jumătate din drepturile corsarului, marfă și echipaj.

Omul din echipaj, care punea piciorul cel dintău pe nava capturată, primea o primă de abordaj, în bani, sau își alegea un captiv sau mai ales o captivă.

Franța recunoștea dreptul corsarilor algerieni, să fie apărați de navele de război franceze, în schimb ei nu atăcau navele de comerț ale acestora. În timpul lui Napoleon corsarii berberieni nu au atacat nici-o navă franceză.

Premiile ziarului

„Cultura Poporului”

pentru concursul instituit, s'au mărit dela 3000 lei la 6000 lei în modul următor:

Premiul I: 3000 lei;

II: 2000 lei;

iar III: 1000 lei.

Arhim. SCRIBAN

CELE 9 FERICIRI EVANGHELICE

2)

Mai teamă să ne fie ca nu cumva să ne deslătam acum prea mult și apoi să nu ne putem da îndreptările în fața lui Dumnezeu. Când El este temelia lucrurilor, nu avem pentru ce ne neliniști că ni se întâmplă lucruri protivnice. Cu adevărat atunci avem de ce a fi fericiți, după cuvântul Psalmului: *Fericit este omul cel ce nădăjduiește întru tine.* (Ps. 83, 13).

3. Fericii cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Dacă umblăm după fericire, trebuie să învâțăm că de multe ori fericirea este în noi înșine. Noi ne stricăm fericirea, pentru că ne-o punem în lucrul afară de noi. Omul rău în inimă nu poate fi fericit, pentru că răutatea sa îl pune în vrajă cu alții. Dacă ești totdeauna cu vorbă rea și încrunțat, se înțelege că oamenii au să-ți răspundă

la fel. Nu urmează atunci că ești nefericit, pentru că tu, prin firea și purtarea ta, aduci nefericire asupra ta înșuși?

Dar dacă omul este blând, se înțelege că 1. nu stărnește vrăjmășiile altora asupra sa; 2. mai degrabă înveselește pe alții și găsește bună primire și în inima sa este pace. După spuse că vorba dulce mult aduce, tot așa putem spune că cel blând are în înșăși blândețea sa un temei de fericire.

4. Fericii cei slănițezi și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. — Omul care însetează după câștigurile lumii, precum după avere, după cinste, după locuri înalte, după laude, nu se mai satură niciodată. De

ce are, de ce ar dori să mai aibă. Dar fiindcă lumea nu poate împăca lăcomia fără frâu a omului, mai degrabă ești nefericit tot alergând după acestea. S'au văzut regi care au făcut războaie pentru nimicuri, pentru căutare rege vecin nu le-a arătat prea multă cinste, nu le-a pus în scrișori toate titlurile cu care le plăcea să se frâpăneze.

Omul însă care năzuiește după tot mai multă înălțare și curățire a sufletului său, după tot mai multă apropiere de Dumnezeu, acesta va ajunge mângălat. Va fi fericit pe calea aceasta. Dacă are pe Dumnezeu, nu mai însetează după altceva. Starea aceasta se numește, în graiul Sf. Scripturi, starea dreptății, adică starea în care omul e drept în

naintea lui Dumnezeu. Deci cel ce năzuiește după această dreptate, după a fi bun și plăcut lui Dumnezeu, acela se va și sătura, va fi îndestulat cu de toate.

Va avea tot ce dorește și nu va nădăjdui după altceva mai înalt, pentru că cine are pe Dumnezeu are totul.

5. Fericii cei milostivi, că aceia se vor milui. Fapta bună este o putere care lucrează nu numai asupra celui care o primește, ci și asupra celui ce o face. Se întâmplă ceace spune Domnul Hristos: Mai fericit este a da decât a lua (Faptele Apostolilor 20, 35). Deci făcătorul de bine este un fericit prin înșăși faptele sale.

6. Fericii cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Sf. Evangelist Ioan a spus: Pe Dumnezeu nimenea nu l-a văzut niciodată; cel ce l-a văzut Fiul a mărturisit (Ioan 1, 18). Urmează de aci că Dumnezeu nu poate fi văzut cu ochii trupesci. Totuși Măntuitorul ne spune că cei curați cu inima pot vedea pe Dumnezeu. Aceasta înseamnă că, deși nu-l putem vedea prin simțul nostru, dar îl putem înțe-

lege și ne putem apropia de El prin inima noastră. Mult mai ușor se apropie de Dumnezeu și crede în El omul bun și cu inima curată decât cel cu venin în suflet și pătimăș. Aceasta mai degrabă se înstrăinează de Dumnezeu și se abate din calea lui. Deci în bunătatea inimii avem mijlocul ridicării noastre până la Dumnezeu și deci a fericirii noastre.

DINI ERUSALIM

Prin Locurile Sfinte

unde s'a nascut, a patimit si a fost inmortantat Mantuitorul Lumei

de Hagiul-teolog: Grivas D. Cruceanu

Mormantul Maicei Domnului.

Inaintand pe un drum ingust inconjurat de ziduri inalte, ajungem in cateva minute, la Biserica Maicei Domnului, unde a fost inmormantata Sfanta Fecioara...

Biserica aceasta fu daramata in mai multe randuri si reconstruita, in cele din urma, in 1161 de cruciati.

Toate altarele, toate mormintele si ornamentele aflate in aceasta biserica, sunt impartite in mod egal intre armeni si greci.

Biserica Maicei Domnului e subterana. De alara nu se vede decat intrarea monumentala cu arcuri mari ce se rezama pe patru colane de marmura.

O scara lunga de marmura cu vreo 50 de trepte ne conduse in biserica care are forma unei cruci cu aripa dreapta mai pronuntata.

Murind Maica Domnului, apostolii pe cand transportau corpul spre Mormant, au fost atacati de un grup de oameni, cari purtau inca in inimile lor vechea ura contra lui Iisus.

Murind Maica Domnului, apostolii pe cand transportau corpul spre Mormant, au fost atacati de un grup de oameni, cari purtau inca in inimile lor vechea ura contra lui Iisus.

sacrilegiul ce voiau sa savarseasca, se pocairă si se botezara convertindu-se la religia crestina.

Veşnic, si aici, ard candelile la altar. Ca si la Mormantul Domnului si aici am stat mult timp in mutism; cand ma reculesei, incepu sa sarut cu nesatiu, icoana cu chipul Fecioarei.

Mormantul acesta ascuns in stanca bisericii subterane, inconjurat de taceră bolţilor intunecoase si de aderatiunea sincera a pelerinilor, imi umplu sufletul de duioşie.

Pe faţa externă a capelei se află un altar construit in anul 1300 de Hetum, regele Armeniei.

Pe langa aceasta, in biserica se mai află un altar al grecilor, unul al abisinilor si un puţ de spre ale cărui ape se zice ca ar avea calitati miraculoase pentru vindecarea diferitelor boli.

Sub poalele Muntelui Maslinilor. -Muntele Maslinilor face parte din imprejurimile imediate ale oraşului Ierusalim. Muntele e calcaros, aproape sterp, despre care se vorbeşte in Sft. Evanghelie.

Cetişi si raspânditi "Cultura Poporului"

De pe alte țarmuri

Puține orașe oferă un cimp de studiu mai întins și mai interesant ca Saint-Jean-de-Luz.

Atît din punct de vedere istoric, cit și din punct de vedere artistic, acest oraș joacă un rol important, nu numai in istoria politică, ci și in istoria artelor.

Acest oraș, așezat pe coasta Oceanului Atlantic, cuprinde in timp normal, 8000 de locuitori, iar in timpul veri, numărul se ridică pînă la 18000, datorită vizitatorilor străini.

Devenit de cîva timp stațiune de băi, el este acum unul din cele mai elegante și mai frecventate centre, datorită climii blinde care caracterizează toată coasta bască.

Nu se știe încă la ce epocă anume s'au stabilit popoarele aici. Cercetări recente însă au descoperit locuri tocmai din epoca paleolitică in valea Nivei și in regiunea din Saint-Jean-de-Luz.

Care au fost cei dintii locuitori? Se crede că erau autohtonii uniți cu Ligurii.

Primul popor citat in istorie erau Celtiberii, care ocupau Aquitania; pînă la anul 58 a. Hr. Apoi au venit marile năvăliri, care au fost urmate de dominațiunea francă.

Dar Vasconii se revoltară de mai multe ori contra șefilor lor. Dagobert, Pepin și Charlemagne fură obligați adesea de a-i potoli.

Apoi, după ultima revoltă, ducatul Vasconiei, luă numele de Gascogne. Acest ducat fu unit cu Aquitania la începutul secolului XI.

In această perioadă se organizează regimul feudal. In 1152, Gasconia fu anexată Angliei, datorită căsătoriei Eleonorei de Aquitania cu Henri Plantagenet și deveni engleză după doi ani, cînd el se sui pe tronul Angliei, sub numele de Henric II.

In ultimii ani ai războiului de 100 de ani, Saint-Jean-de-Luz, după victoria dela Forimigny, căzu sub dominațiunea franceză. Regele Franței îi lăsă organizația autonomă. Locuitorii, care se ocupau cu pescuitul, se înmulțiră; orașul se întinse și comerțianții bogăți își ridicau case ce există încă și in ziua de azi, dar dintre care totuși, o mare parte fură înghițite de mare.

Cu toate că Bascii spanioli și cei francezi sînt de același stînge totuși erau adesea multe neînțelegeri și revolte între ei. In 1558, orașul fu luat de spanioli și incendiat.

Secolul XVII fu o perioadă strălucită pentru orașul Saint-

Jean-de-Luz; era epoca strălucitelor sărbători, punctul de trecere a personajilor celebre și a celui mai mare eveniment din istorie: căsătoria lui Ludovic XIV. Saint-Jean-de-Luz fu atunci la apogeul său, însă și in ajunul decadenței sale.

Aceasta fu starea orașului cînd izbucni revoluția franceză.

Un fapt de notat este că, in 1793, francezii, nevoind să păstreze cuvîntul de «Saint» îl înlocuiră cu numele de «Chaubin-Dragon», după numele unui copil francez numit Dragon, care fu ucis de spanioli.

In timpul de față, orașul prezintă dublă înfățișare: orașul vechi cu străzi înguste și case in stil maur și qasc, și orașul nou cu vile elegante și moderne.

In timpul de față, orașul prezintă dublă înfățișare: orașul vechi cu străzi înguste și case in stil maur și qasc, și orașul nou cu vile elegante și moderne.

«Eu primii pe Infanta in 1660»

Anul revoluției 1918

Anii predestinați se dovedesc străini de simpla întâmplare. Cazul acesta ni-l oleră 1918: anul revoluțiilor.

Astfel, Carol I al Austriei, născut in 1857, a devenit împărat in 1916, a domnit doi ani (1918) și in momentul abdicăriei avea 31 ani. Suma acestor numere (1857+1916+2+31) ne dă 3836.

Aceleași date sunt valabile pentru Wilhelm II, care s'a născut in 1859, a devenit împărat in 1888, a domnit (pînă in 1918) 30 ani, iar la abdicare avea 56 de ani. Deci: 1859+1888+30+59=3836.

Ludovic III lea al Bavariei: născut in 1845, urcat pe tron in 1913, a domnit 5 ani și la abdicare avea 73 ani. Total: 3836. Cu atît mai ciudat apare faptul acesta, cînd împărim 3836 prin 2! Căci căpătăm astfel anul revoluțiilor 1918!

Fatalitate sau simplă întâmplare?

Proot Cruceanu

Rugăm stăruitor pe cei ce au rămas în urmă cu plata abonamentului a-1 :: :: achita :: ::

«Mă numii de atunci Castelul Infantel».

Apoi biserica zidită in secolul XIII, incendiată in secolul al XVI, in fața căreia se află o clopotniță de piatră, fu de mai multe ori restaurată. La nord se vede o scară, pe unde a intrat Infanta in ziua căsătoriei.

Biserica are patru altare in același stil și in dimensiuni mici, ele sunt împodobite cu mare lux și armonie.

«Ceiace trebuie încă de adăogat e că, din mijlocul nefei, afirmă un vaporas, care e reproducerea exactă a vaporului lui Napoleon III «Vulturul» (L'Aigle). El a fost dat de Impărăteasa Eugenia ca recunoștință in urma unei scăpări miraculoase dintr'un naufragiu, cînd vaporul se apropia de Saint-Jean-de-Luz.

Multe obiceiuri basce s'au păstrat pînă in ziua de azi. Cînd se face slujba morților, prietenii se așează in grup pe un covor negru in fața căruia e fixată o luminare mare. Familia stă acoperită cu o mantie neagră, cu un capșon pe cap, iar fetele sînt acoperite cu voaluri.

Odată pe an ei serbează sărbătoarea marinarilor, cînd Dumnezeu apără pe cei ce sînt pe apă. Serbarea are loc cu multă pompă cînd copiii costumați prezintă magii cu suta lor.

Cum poporul de aici vorbește două limbi, așa și predicile in biserica se țin mai întiu in limba bască și apoi franceză. Locuitorii sînt simpatici, binevoitori și expansivi. Femeile din popor păstrează portul basc, cu bonefe de dantele albe pe cap, artistic așezate ca și la femeile din Spania.

Am asistat adesea la jocuri basce, caracterizate prin violența mișcărilor, dar totuși pline de grație. Jocurile lor sînt întovărășite de muzică bască, intru citva războinică, dar armonioasă. Poporul păstrează încă gustul pentru distracțiunile barbare, cum sînt circurile și luptele cu taurii. Ele sînt căutate nu numai in Spania ci și in Sudul Franței cum e orașul Bayonne, nu de parte de Saint-Jean-de-Luz.

Acest popor tradiționalist e foarte credincios. Atît dimineața, cit și după amiază Duminicile erau frecventate de un public numeros. Atît bărbații cit și femeile, atît clasa de sus cit și cea jos, păstrează o altitudine de deosebit respect față de lucrurile religioase.

Disciplina in biserica e remarcabilă și predicile sînt ascultate cu multă reculegere. Am plecat din Saint-Jean-de-Luz adînc impresionat păstrînd in inima mea cea mai frumoasă imagine din aceaste ținuturi mărețe și neultate.

Laura Scriban Profesora în Chișinău.

Din localitățile de odihnă

Biserica din Vâlcele (Județul Trei Scaune) Cîtor Mlloș Obrenovici (Desen de O. Apostol.)

Vâlcelele (Elôpatacul) de altă dată Stațiune climaterică cu ape minerale vestite de foarte multă vreme. Mult frecventată de vechii noștri boeri, de Mitropolitul Șaguna Șulțiu și alte fețe mari bisericești. (Clisee colecția O. Apostol.)

10 Mai în istoria neamului

După cum fiecare om își serbează ziua, adică dacă îl cheamă Vasile sărbătorește ziua de 1 Ian., de îl cheamă Ion ziua de 7 Ian., de îl cheamă Gheorghe ziua de 23 Aprilie; tot așa și poporul român serbează in fiecare an ziua, de 24 Ianuarie, ziua cînd s'au unit amîndouă Principatele-Române, sub domnia glorioasă a inimosului român Al. I. Cuza, in anul 1859 și ziua de 10 Maiu cu o însemnătate foarte mare. Aceste sărbători se numesc in istoria neamului sărbători «naționale», adică ținute de un neam întreg. — Ziua de 10 Maiu rămîne pentru poporul român, strîns legată de amintirea ceasurilor neultate, cari înț decursul vremii, au eroit drumuri noi și fericite in viața lui. Marele act al independenței, care sub regretatul rege Carol I, trebuia se afirme dreptul la viață al ținerei Principatelor sub Domnitorul Cuza fe săvârșit tocmai in ziua de 10 Mai.

Inconveniente, de tot solul, condițiuni de viață, mai vitrege poate decât orice popor din Europa, ținuseră un întreg popor risipit și sub dominație străină. — Virtuțile române au găsit mijlocul să se reunească la un loc și dirijate de patriotismul arzător al unei generații care își înțelese nalta chemare s'au și realizat. — Cu sabia, România și-a recăștigat in 1877-78, dreptul la viața sîn-

perând generos pe câmpurile bulgare și făcând să răsară zorii libertății, zorii neatărării și pentru populațiile subdunărene. Sub aceeaș fericită mîna, a Regelui Carol I, Principatele României, a reușit să se afirme ca un organism serios, de care viața politică a Europei, nu putea să nu țină seamă. — RîdicaREA României la rangul de Regat, veni să consfințească tot într'o zi de 10 Malu 1881 progresele țării noastre și să deschidă drum speranțelor ce aveau să se realizeze cu atît de mari sacrificii in viitor, sub înțeleapta și inimoasa conducere a M. S. Regelui Ferdinand I. Ziua de 10 Mai, a rămas, este și va rămîne însemnată pentru noi Români: 1. La 10 Mai 1866 vine și conduce Tara Domniei. Carol I. 2. La 10 Mai 1877 avem rășboiul pentru Independență sau neatărare, de pe urma căruia am rămas liberi și 3, la 1881 Domniea poartă titlul de Regat; iar țara numele de Regat. României de pretutindeni, cînd au auzit de acest mare act, au salutat și salută și azi cu emoțiunea amintirilor glorioase ale unui trecut, care constituie cheazăia zilelor de mîine și se închină marilor suflete, cari au știut cu exemplul vieții lor, să pună temelile țării respectate și puternice, care e «România întregită de azi!» ALEX. DRAGNEA învîșător

Efectele fiziologice ale gazelor de luptă

Lecție ținută la 18 Ianuarie, 1929. Doamnelor dela «Crucea roșie», Filiala Cluj

Fosgenul la + 8° e lichid cu miros special. E cunoscut de vre-o 100 de ani. E de 8 ori mai toxic ca Clorul

La 20 Mai 1928 o explozie a dat drumul in atmosferă din Hamburg la 11 tone de fosgen depozitate de Germani, bănuți pentru ce scop.

Cu această ocazie 300 de bolnavi gazați au fost examinați.

Din examinările făcute au rezultat mai multe studii dintre care unele au fost publicate de Hegler Wohlui și Mayer in «Deutsche Medizinische Wochenschrift» No. 37 din 14 Sept. 1928, de unde culegem și noi pentru această lecție, câteva date.

Fenomenele observate: iritație laringelui, miros special in gură, amețeli, greață, vărsături, dureri

de stomac ce durează mai multe zile, blocarea plămînilor, cianoză greutata foarte mare, in respirație, expectorație brună, conștiință, persistentă pînă la moarte, asfixie, sîngele a devenit vâscos ciocolatiu, coagulează (se incheagă) foarte repede, inima bate des, rinichii, ficatul, arterele suferă, in cazuri grave apare moartea,

Palita conține clorofom și clor. E un corp lichid care fierbe la + 106°. In doze slabe produce spasm cu sufocație, tuse, greață, convulsii, greutate mare in respirație, edem pulmonar, vărsături (in cazuri grave) și lăcrămare.

Surpălita este, chimicește vorbind, un cloroformiat de metil

tricolorat. E mai puternică, ca Palita căci produce morți subite prin Sincopa inimii.

Cloropicrina e mai puternică decât fosgenul. Atacă in plus și tubul digestiv. In timp de pace se întrebuițează la distrugerea guzganilor.

Trecem acum la grupa gazelor vezicante, din care vom studia pe larg Yperita, foarte întrebuițată in rășboi și de o importanță foarte mare. Yperita este cunoscută de un secol. Englezii au denumit-o din cauza dezastrului ce l-a produs «King of gazes» Fișman, citat in studiile sale de dr. Colonel Bălănescu, regretă că Nemții nu au păstrat Yperita pentru viito-

rul rășboi. Fișman e șeful serviciului sovietic de gaze.

Yperita brută este un lichid caleniu închis cu miros de ceapă sau muștar, iar cea purificată e ca petrolul cu mirosul slab de muștar. Fierbe la + 217°. E o otravă a celulelor. Are o acțiune foarte mare vezicantă chiar in doze de 1 | 500.000. Produce arsuri pe piele. Este un gaz de luptă prin excelență persistent și defensiv. Se menține pe terenul de luptă 30 de zile, după cum e timpul cald sau rece fără vînt. In pămînt rezistă cu lunile. Americanii dădeau zilnic Francezilor 3000 de tone de Yperita. Atacă pielea, cauciucul, ochii producînd lăcrămare, jenă, conjunctivite, fotobre (teamă) de lumină, ulcerări pe corneă arsuri

mari și iritații ale nasului și laringelui, tuse, congestii pulmonare, pleurezii, forme de falsă tuberculoză, răgușeală, greață,

In legătură cu Yperita și gazele vezicante, vă voi vorbi și de un produs american denumit Levizita, după numele descoperitorului, profesor Lee Lewis din Armata Statelor Unite ale Americii. E un lichid uleios, galben, explozibil și combustibil. E un gaz îngrozitor zic unii că n contact cu apa se aprinde. Amos Fries consideră levizita ca cel mai teribil gaz de luptă. Americanii au botezat-o «The Dew of the Death» (Roua morții), căci aveau de gînd să distrugă in treaga armata germană prin avioane lansatoare de bombe cu levizita (150 de tone).

După rășboi declară ei unde-va, nefolosindu-o cînd trebuia, au svărlit-o in Ocean.

Nu-i nevoie să stăruim mult asupra gazelor zise lacrimogene, grei și strînutătoare. Inșuși prin definiția lor se vede acțiunea. Sunt gaze de luptă practice. Cele strînutătoare adesea produc dureri de cap îngrozitoare, ce țin 4-6 ore și dureri de stomac.

Dr. Od. Apostol Medic de Spital

Sărbătorile Neamului

Ziua eroilor și 10 Mai

de Clement Fillmon
— Slănic-Moldova —

În clipele acestea mărețe ale neamului românesc, când se serbează a zecea aniversare a „Unirii tuturor românilor” inimile ne sunt străpunse de fiori de bucurie, pentru că Dumnezeu ne-a învrednicit, să vedem cu ochii o Românie Mare, realizându-se visul secular, devenit realitate, așa cum îl doria poetul Eminescu «Dela Nistru până la Tisa».

Alături de evenimentele ce le sărbătorim în ziua de 10 Mai s'a mai adăugat și epopeea din 1916—18, dând mai multă vrajă acestei sărbători a neamului românesc, care azi este în haină de sărbătoare, bucurându-se pentru că surorile nu mai plâng, nu mai sunt înstrăinate sub cnutul muscălesc, sub ghioaga maghiarismului și sub călcăiul teuton.

Azi și românii de peste hotare se bucură salutând pe frații transilvăneni, cari în ziua de 1 Dec. 1918 au decretat unirea cu Regatul român, alături de cei din Basarabia și frumoasa Bucovina.

Prin această — unire — s'a împlinit visul de o mie de ani a neamului românesc, care și serbează acum a zecea aniversare a «Unirii».

Acest vis realizat pe deplin, cu toate că a fost zădărnicit curs de veacuri de hoardele barbare începând cu năvălirea Hunilor, cu robia Turcilor și a Ungurilor care ne-au despărțit, pe unii de alții, fără să ne poată distruge. Am știut să răbdăm, să suferim.

Idea unirii — fraților români într-o „Dacie felix”, stălucește ca un fir de aur prin hrisoavele istoriei, începând mai cu putere dela 1821, de când s'au pornit toate operele naționale ale neamului nostru: mișcarea dela 1848, unirea principatelor române dela 1859, războiul independenței dela 1877, cu regalitatea din 1881 și în sfârșit, împlinirea visului național în zilele noastre, România Mare din 1918.

Zarul s'a aruncat, lupta s'a dat, noi am biruit, pentru că voiam: «Infrângerea tiraniei, biruința dreptății și eliberarea popoarelor asuprite». Cel de sus a fost cu noi, căci slinte sunt cuvintele istoricului N. Bălcescu: „Dumnezeu a lăsat libertatea pentru popoare; și cine se luptă pentru libertate, se luptă pentru Dumnezeu”. Pentru libertate, pentru — unire, — prin jertfe și suferințe au trecut cei 800.000 de ostași — Eroii — lăsând pe câmpul Patriei osemintele lor...

Cu sânge din vinele lor au scris în evanghelia Țării, numele de Mărășești, Mărăști, Otuz, Slănic, Cireșoasa, satul Doaga, Cozmești, Turtucaia și cu Jiul, unde ne-au murit părinții și eroina l.

Pe meleagurile acestea și pe a întregii Români, sunt morminte de eroi, către care în ziua de înălțare și de 10 Mai, ne îndreptăm pașii și gândurile, slăvind-le faptele l.

Privind aceste fapte glorioase ne putem ușor convinge de adevărata frumusețe a sufletului Marelui Comandant Ferdinand, a ofițerului și soldatului român, cari au știut să suferă și să moară, numai să învingă l.

Din fața acestor eroi, unde a fugit trușăul Makensen? Unde s'au ascuns împărații, regii, prinții cu generalii austro-ungari-germani? Ce a devenit gloria militară huno-teutonică? Praf și cenușă l.

În aceste zile, vă chemăm eroi ai Patriei, ca să vedeți gloria voastră strălucită. Voi ați scris pe steagul Patriei cuvintele nemuritoare: «Pe-aceia nu se trecel-punând Mărăștii, Mărășștii, alături de Marna franceză, ridicând faima țării românești... Voi ați arătat că puterea morală este superioară celei materiale, și că dreptul popoarelor nu se poate lua cu hăpca.

Voi cei ce trăiți în cer, scorborați-vă și priviți prelați și preoți îmbrăcați în odăjdii, veterani părinți de-a voștri, ofițeri, soldați, școlari, cum se roagă, cum se închină și pun flori la capul vostru.

Voi ați schimbat canuna de spini și suferință a Patriei, în canuna de lauri ai biruinței, în crustându-o cu diamante preji-

oase: Basarabia, Transilvania, Bucovina și Banatul l.

În locul slăbiciunii ne-ați dar tărie, curaj și vitejie; în locul unei țări mici ne-ați dat o Românie-Mare, frumoasă și bogată l

Pentru aceste fapte noi nu vă vom uita, ci vă vom pomeni în veci, în Catedrala ce se înalță în București și în orice colț al Țării Românești l.

În aceste zile toți românii să ne plecăm genunchii la mormintele eroilor și în miros de smirnă și tămâie să slăvim pe mucenicii Patriei, rugând pe Dumnezeu să-i aibă sub aripa Sa, iar pe noi să ne călăuzească și în viitor, ca ceea ce eroii ne-au lăsat, cu slințenie și vrednicie să păstrăm l

Dragostea și «unirea în cuget și simțiri» să ne întărească în veci, sub mândrul tricolor și cu gândul la M. S. Regele Mihai, să recităm trei strofe din poezia: „Țara mea” care a fost roșită la Cluj la 15 Sept. 1920. Ele sună așa:

«Țara mea este balcanul
Plin de gloriei vitejieși
Care-or izbucni într'una
Alți Mărăștii și Mărășștii l

Căci în țara mea-s flăcăii
Arși de soare, nalți ca brazii,
Cuib de glorie străbună
Cuib eroilor de azi l

Azi țara mea pe veci înlip'ta
Ca slânt semn liberator.
Între Nistru și între Tisa
Românescul tricolor...

Horia, Cloșca și Crișan
Martirii neamului românesc din anul 1784.

Inchinăm

Țară sfântă
Și pământ dumnezeesc,
De acum — cântă l
Visul tău, ceresc,
Mnănat ce s'a împlinit l...

Din străvechiul Făgăraș
Te-ai lăsat, de vlagă plină.
Pe cărare de cucernică lumină —
Isvoară
De curată apă vie
Din slăvita 'mpărăție...

... Cât ai suferit —
Veacuri multe, volburtoase,
În războaie
Vițoroase l

Cu puhoate
Nesfârșite
Ai dat ptept — de căteori l
Te-au înfrânt nestăvilit
În urgia lor prea mare —
Parc de flori,
Cotropit de fiare l...

În robie-ai plâns, cu sbucium,
Și-ai cântat în doine triste
Din caval, ca și din buciom l...

Scuturatu-te-ai degrabă l
Și — din mică
Și din slabă:
O urzeală de maramă —
Te-ai făcut voinică
Și frumoasă l...

Și — ai ajuns,
Bună și duioasă
Mamă,
Toată:
Un pristol
De altar l...

Niciun loc nu este gol,
Niciun colț nu cată
În spre soare — în zadar l...

Și-ai pătruns
Lumea și lumina largă,
Să se spargă
Negura și fiera —
Să cuprinzi și faima și puterea l...

Cu atâtea neamuri tari
Ai luptat și-acum la urmă...
N'a rămas din ele urmă —
Neînvinșă l...

... Și astăzi toată 'ntinderea 'ți-e ninsă
De eroi
Legendari —
Subt fărâșă de biserică, de troițe,
Și de mânăstiri l...

... Și-astăzi, noi,
Vițe —
Cu mîdăle —
De romani, ca și de daci.
Inchinăm, cu roșul capelor de maci
Și cu-al celor de trandafiri,
Ce — nici când! — n'o să lipsească,
Să slăvească
Glia roditoare — a fării noastre,
Țarina mucenicească — a fării mele —
Pajște de stele
Cu-orienturi pururea albastre l...

CRIDIM

Ziua Eroilor

Biserica noastră creștină ortodoxă de Răsărit, serbează în orice an 40 de zile dela învierea Domnului. Ultima zi, din cele 40, poartă numele de înălțarea Domnului.

Această zi, are o mare însemnătate pentru poporul român.

1. Pentru că e o sărbătoare creștinească, este ziua când se ridică la cer Măntuitorul și 2., ziua când se pomenește numele celor morți pentru „Patrie”. Această zi s'a numit „Ziua Eroilor”, adică ziua cea mare și sfântă a neamului românesc ziua celor ce s'au lăsat copiii și plugul ruginit sub șopron și au plecat să-și aperse Țara, Regele și Coroana.—Au plecat tineri, au plecat bătrâni mulți într'un număr foarte mare și au rămas jertfa, îngrășămint în câmpiile dela Mărăști și Mărășești, un număr de 800 de mii. Au rămas văduve, orfani copii fără ajutor, nemăcași și nemângăiași de nimeni căci „tăticul” lor a plecat la război, a plecat să ne apere pe noi cei de azi. Și nu numai atât, el a murit fără să se știe locul și la cap se găsește fără cruce. Numele lui nu se știe nici azi, căci nimic nu s'a găsit la el. Voi cei 800.000 de bărbați „cinste vouă”. Voi ați făurit și împlinit visul eroului național dela „Turda” sub domniarăposatului Rege Ferdinand I. Vouă vi se cuvine cinstea și gloria neamului românesc; iar Tu eroul necunoscut, Tu ce te odihnești în acel mormânt modest, ce stă senținea și veghează, pe oasele Tale se odihnește pământul României Intregite (1916-19). Tu, morți să-ți rostescă ori ce bun român cuvintele ce sună astfel:

Soldatul necunoscut,
Tu care în groapă te socoți
Uitat în noaptea ta pierdută
Ești cunoscut mai mult de
toți.

Eroilor, tineri și bătrâni,
voi a-ți făcut România-Mare,
voi ați știut să vă apărați
Țara cu prețul vieții voastre,
vol, ce v'ați sărutat copiii și
ați plecat lăsându-l să plângă,
voi v'ați dus și v'ați fă-
cut cea mai nobilă datorie,
„datoria către Patrie”. Vouă
vă zicem în tot timpul:
„Fie-vă fărâna ușoară și
Dumnezeu să vă așeze în
rândul dreptilor l!

ALEX. DRAGNEA

învățător

Vasile Alecsandri
Marele poet care a cîntat mult
vitejia ostașului român.

Din America

Steagurile românești la serbările dela Alba-Iulia

Trimisul guvernului român, d-nul Victor Filip, sosind în America, a vorbit în toate centrele mari românești, referitor la marea sărbătoare dela Alba-Iulia, București și lași cele peste două sute de drapele românești ale tuturor societăților române-american.

Cu această ocazie, frații și guvernul român se va putea convinge, că bietul pribeg român, aruncat de soartă, tocmai în America, primul lucru ce l'a făcut — după ce s'a organizat în acea țară liberă, — s'a gândit a-și face steagul românesc.

Deci, steagurile organizațiilor românești, vor grai singure de munca și activitatea românilor-americi.

Gr. D. Cruceanu

Tâlcuirea Legilor

de Artur Gorovel

Despre adopțiune sau înfiere

Un om care se însoară și n'are copii, este cu adevărat un om nefericit. Cât de pustie pare casa în care nu răsună glasul gîngăș al copilului, și cât de tristă-i bătrânețea unui om, care știe că va veni un străin să-i închidă ochii, când va muri, și că-i se stinge neamul!

Ca să nu îndure atâtea suferinți, oamenii cari nu pot să aibă copii, legea le dă voie să-și facă copiii de suflet, adică să înfiereze copiii altora.

Înfierea sau adopțiunea, cum se zice în lege, se face prin judecătore, iar mai înainte vreme se făcea fără atâtea forme și nu era tocmai bine, pentru că de multe ori se întâmplau multe neajunsuri.

Ori și cine poate să înfiereze: și bărbații, și femeile, și cei căsătoriți, și cei necăsătoriți, și văduvii sau văduvele, precum și cei cari n'au fost căsătoriți niciodată. Sunt, însă, și anumite condiții ca să poată cineva să înfiereze.

Înfierea este îngăduită numai acelor cari, în ziua când fac înfierea, n'au nici copii, nici descendenți legitimi. Cine are un copil înfiat, poate să mai înfiereze încă unul, ba chiar cât de mulți, dacă are plăcere. Pe lângă aceasta, acel care înfiază trebuie să fie cu cel puțin optsprezece ani mai mare de cât acela pe care-și pune de gând să înfiereze.

Asla se cerc pentru aceea că un copil înfiat se socotește ca și cum ar fi din sângele celui care l'a înfiat; și pentru că legile noastre nu îngăduie unui bărbat să se însoare mai înainte de 18 ani, dacă ai vedea într'o zi că un copil de 15 ani înfiază, s'ar putea zice că s'a schimbat roata lumii, precum tot așa s'ar putea zice dacă un voinic de 25 de ani, ar înfia pe un bătrân de 60.

Unul din soți, adică ori bărbatul ori femeia, poate să înfiereze, fără ca și celalt soț să înfiereze. Atunci copilul înfiat de socotește că i numai a celuiia dintre soți care l'a înfiat; dar un soț nu poate înfia fără consimțământul celuilalt. Când înfiază amândoi soții, copilul se socotește că i al amândurora.

Am vorbit noi despre absență. Se poate întâmpla ca cineva să fie declarat absent; în asemenea împrejurare părinții lui n'ar putea să înfiereze, pentru că pot să înfiereze numai acei cari n'au copii, și un absent, adică despre urma căruia nu se mai știe, nu poate să fie socotit că nu-mai decât a murit.

Ca să poată cineva înfia, trebuie să fie om cinstit, cu purtări bune în lume.

Afară de asta se mai cere ca părinții celui care urmează să fie înfiat, să consimtă la înfiere, iar în lipsă de părinți, acest consimțământ să-l dea episcopul.

Nimeni nu poate să fie înfiat de mai multe persoane, după cum nimeni nu poate să fie fiul mai multor părinți. Doi soți pot să înfiereze, pentru că doi soți pot să aibă copii.

Bărbatul poate să fie înfiat de cineva, fără ca soția lui să trebuiască să consimtă, pe când nevasta cuiva nu poate fi înfiată de altul, fără consimțământul soțului ei, pentru că femeia nu poate face nici un contract fără acest consimțământ, și înfierea este un contract.

Doi soți pot fi înfiati de aceeași persoană, dar unul din soți nu poate înfia pe celalt.

Părintele poate să-și înfiereze pe copiii lui naturali.

Între înfiător și înfiat se nasc mai multe drepturi și datorii.

Cel înfiat trebuie să-și adauge, pe lângă numele lui de familie și pe acela al înfiătorului. Așa, dacă Ion Irimescu a fost înfiat de Dă-

nilă, se va numi Ion Irimescu Dănilă.

După cum părintele este dator să ajute pe fiul său, și acesta pe părinte, când unul ar avea nevoie de ajutorul celuilalt, pentru a trăi, de asemenea și copiii de suflet și părinții care i-au înfiat, sunt datori să se ajute unii pe alții.

Persoana care a înfiat nu se poate căsători cu persoana înfiată, nici cu fiii acesteia, nici cu soțul persoanei înfiate. Fiul de suflet nu se poate căsători cu aceea care a fost nevasta tatălui său care l'a înfiat, nici cu fiica lui, nici cu mama lui, nici cu sora mamei lui sau a tatălui său. De asemenea nu este slobod a se căsători cineva cu sora înfiată a tatălui său, a mamei, a bunului sau a bunei sale.

Copilul înfiat nu-și pierde drepturile pe cari le are în familia sa firească. Prin urmare ei moștenește pe părinții și rudele sale, ca și cum nu s'ar fi făcut înfierea; asupra moștenirii înfiătorului, însă, fiul înfiat are întocmai aceleași drepturi ca și copiii născuți din căsătorie, chiar dacă în urma înfierii s'ar naște copii din căsătorie. Fiul înfiat, cu toate acestea, n'are nici un drept de moștenire asupra averii rudelor înfiătorului.

Dacă înfiatul moare și nu are copii legitimi, înfiătorul sau descendenții lui vor lua înapoi toate lucrurile pe care el le a primit ca dar sau ca moștenire, dela înfiător.

Ca să se poată lua înapoi aceste lucruri, se cer mai multe condiții.

Mai întâiu: trebuie ca înfiatul să n'aibă copii legitimi la vremea morții; apoi lucrurile să fi fost primite în dar sau prin moștenire dela înfiător, și acele lucruri să se găsească în ființă, și în tocmai aceleași. De pildă, dacă fiul înfiat a primit dela înfiător o pereche de boi și acei boi se găsească moartea înfiătorului, înfiătorul sau descendenții lor îi vor lua înapoi; dar dacă înfiatul, pe când era în viață, a schimbat sau i-a vândut și cu banii prinși a cumpărat alți boi, sau o pereche de cai, sau chiar alte lucruri, acestea nu se vor mai întoarce.

În drept, asta se tâlmăcește zicându-se aceste lucruri mișcătoare sau nemiscătoare, daruite de înfiător să se găsească în natură în moștenirea înfiatului, adică să fie identice aceleași, în specie, să nu fie prefăcute în bani, nici schimbate cu alte lucruri.

Avram Iancu
din țara Moșilor zis «Regele Munților».

ARTISTICE

Cluj, 1 Mai.

Printre artistele noastre cari au dus peste graniță, faima numelui de Român și cari au luptat din răspuneri să facă propagandă românească, mai ales în timpul războiului, nu trebuie să uităm pe artista noastră, pictor, Virginia Tomescu căsătorită în Italia cu renumitul chirurg Dr. Scrocco. D-na a făcut strălucite studii în Franța și Italia; la Roma a obținut diploma și premiul I pentru pictură. A expus la Roma, Milano, Torino și Genova, la noi în țară la București, Cernăuți, Galați, Iași,

Înfiătorul sau descendenții lui, care va lua astfel lucrurile înapoi, trebuie să respecte drepturile dobândite de cei de al treilea. Asta însemnează că dacă înfiatul a primit dela înfiător o casă, ori o bucată de pământ, și asupra ei a împrumutat bani cu ipotecă, acel care a dat banii rămâne cu drepturile lui asupra pământului sau a casei, și a celui cari au luat pământul sau casa înapoi, vor plăti datoria.

După ce înfiătorul sau descendenții lui și au luat înapoi lucrurile ce li se cuveneau după lege, prisosul averii înfiatului este al rudelor sale, care-l moștenește după regulile hotărâte pentru orice moștenire.

După cum vedem, înfierea este un act însemnat în viața unui om, și când cineva se hotărăște să înfiereze pe altul, trebuie să se gândească bine la ceea ce face.

De multe ori s'a întâmplat ca doi soți să nu aibă copii după un traiu de câțiva ani, și luându-și nădejdea dela moștenitori, înfiază un copil. Nu trece mult, și capătă un copil drept, și apoi altul, și atunci copilul cel înfiat este, îndepărtat dela dragostea părintească, ba chiar și urgisit.

Asta nu se cuvine. Un asemenea copil nu-i vinovat întru nimica de ceea ce s'a întâmplat, și dacă părinții ca l-au înfiat nu-l mai pot iubi, măcar să se poată față cu el în așa chip ca să nu se simtă lucrul acesta, pentru că i păcăț să amărăști sufletul unui nevinovat.

Prin satele noastre se mai face și un fel de negustorie cu înfierea. Știut este că sătenii nu pot cumpără pământ dela împrumutările din vechi, cât ar putea să plătească; mai mult de cinci falci și jumătate nu pot să aibă. Atunci, ca să înlăture legea, acel care are cătina de pământ peste care nu mai poate cumpără, se înțelege cu acel care vrea să-i vândă pământ, ca să-l înfiereze, și așa ai să vezi oameni de patruzeci de ani înfiati de alții de câte șasezeci sau cincizeci și opt de ani, cu gând că la moartea înfiătorului, îl va moșteni. Alți cumpărători de a-cestia își dau câte un copil la înfiere.

Acesta nu este un lucru cuviincios; ba de multe ori, nici nu-i folosește cumpărătorului, pentru că înfiătorul are toată voia să-și vândă toată avera cât este în viață, măcar că are fiu de suflet, și atunci ce mai rămâne din înfiere!

Oricât ar căută cineva să întunece legea, mai niciodată nu va izbuti.

— Sta —

PORNIRI FRUMOASE

Nu de mult ne alarmasem grozav când am auzit că cel mai mare ziar din România a luat inițiativa și a înălțat un concurs de frumusețe prin care să se arate măreția exterioară a fetelor din toate județele. Și ne-am pus întrebarea. Cum? Cel mai mare ziar al nostru să ia astfel de hotărâri, când sînt multe altele de înălțat? Să primească a vedea fetele din toate clasele sociale, că din ele, care mai de care e mai sulmenită și mai îngimțată, că e mai frumoasă, cînd acest merit nu e al lor propriu?

Dar... înălțatul s'a.

După un scurt timp, același ziar ia alte inițiative, însă demne de urmat și frumoase, pe care le dăm și cetitorilor noștri să le cunoască. Ziarul «Universul» din propria inițiativă, cu câteva ajutoare date și de cîteva instituții din București, a bine răspândit cele mai frumoase fapte de sacrificiu în apărarea ordinii și în ajutarea semenilor.

Din aceste fapte sau clasificat și premiat astfel:

Caporalul Marcu Ioan din regimentul 2 grăniceri, care fiind anunțat de o santinelă că o fată s'a aruncat în Dunăre, a sărit imediat în apă și a salvat-o dela moarte.

Altădată aflindu-se în controlul santinelor, scapă altă fată, care se aruncase în Dunăre.

În altă zi, pe un timp friguros, a scapat dela moarte pe un judecător de ocol cu soția, un șef de jandarmi și un soldat, care treceau cu căruța o giră, și au fost feriți de curentul apei în mare. Acest caporal însă cu ajutorul altui soldat au luat o barcă și astfel i-au scapat dela moarte.

Pentru astfel de fapte a fost răsplătit cu 10.000 de lei.

Velcu Nicolae, Pașcu Teodor, Apostol Ioan, Leanca Ionuț și Ioan Constantin; aceștia erau în vagoanele poștale în timpul cînd a fost ciocnirea de trenuri dela Recea.

Cu toate că și ei au fost răniți, însă au isbit să adăpostescă toată corespondența și valorile din vagoane.

Au primit ca răsplăt 10.000 lei.

Tudorache Nicolae și Andrei Gheorghe din reg. 3 Grăniceri, au prins o bandă, care trecuse Nistrul. Amîndoi au ținut lupta timp de o oră și au ucis unul.

Au fost răsplătiți cu 10.000 lei.

Au mai fost și alte premii mai mici; așa trei în valoare de 7000 lei, pe care le-au primit următorii:

Carol Molitor și Ștefan Ionescu dela poliția din Lugoj, urmărind pe un criminal. Deși răniți de acesta, totuși continuă lupta prinzînd pe țihlar.

Primit după un tratament de două luni a scapat însă a rămas cu gloantele în el.

Deliu Vasile și Chereș Mihail soldați, pe cînd căutau să legîtimeze pe trei necunoscuți aceștia au tras cu revolverele în ei pe primul omorîndu-l, iar pe celălalt răndindu-l rău.

Giubocă Dumitru și Doboc Gheorghe, din poliția Capitalei, trimiși să aresteze niște spărgători, luptă cu aceștia corp la corp pînă ce un bandit e ucis.

Premii a 5000 lei.

Plutonierul major Stănculescu, s'a prefăcut că primește bani dela un spion maghiar și astfel arestează mulți spioni.

Mihail Huanic din poliția surprinzînd pe 5 țihlari, aceștia îl omoră, iar în urma lui rămînd soție și copii.

Subcomisarul Topa Ioan din Birlad, găsind un bandit într-o cărucă și spunîndu-i să se predea, acesta ucide pe subcomisar și rănește și alte persoane.

Premii a 4000 lei.

Plut. major pilot Perial Ioan, fiind cu aeroplanul deasupra Brașovului și luînd foc aparatul, el cu multă îndeminare se scoboară, salvînd persoanele ce le avea în mașina de sburat.

Soldații Constantin Iorgu și Nichifor Arghir din reg. 2 Grăniceri, au prins doi contrabandisti ce voiau să treacă în Rusia.

Plut. major Neagu Ioan dela Corpul II Armată, a scapat dela moarte pe căpitanul Horăscu și familia, cînd a ars teatrul din Chișinău. A sărit pe o fereastră

dela 5 metri, pentru a vesti pom-pierii, rupîndu-și mina sfîngă.

Premii a 3000 lei.

Plut. major Litvinchevici Iacob din Reg. 84 Infanterie, se prefăc că primește o propunere de spionaj, însă îi reclamă și astfel prinde pe niște studenți maghiari și toată organizația lor.

Serghinco Vasile și Marin Nicolae, din reg. 3 Pioneri, scapă pe doi copii dintr-o casă care ardea și animalele dintr'un grajd care era incuiat.

Bathori Iosif, soldat din Oradea scapă dela moarte trei persoane astfel: Doi soldați sar în Crișul Negru ca să scape dela inec pe Locot. Bucșa. Fiind toți trei amenințați, el sare și i scapă pe cîte trei.

Jată deci fapte, care au fost răsplătite cu dreptate și care totdeauna ar trebui să nu se lase uitate, pentru că acestea sînt cele mai vii și mai puternice încurajări pentru toți românii de pretutîndeni.

Astfel vom vedea, adevărate concursuri între cei care formează buna pază a noastră și chiar printre ceilalți cetățeni.

Dacă totdeauna se vor încuraja aceștia, să fim siguri că se vor stîrpi toate hoțiile, crimele, contrabandele și spionajile.

Deci către aceste răsplătiri să fim cei care vor să facă un bine aproapei, un bine națiunii.

Diac. V. Fussu

Andrei Baron de Șaguna
Primum Mitropolit greco-oriental la Sibiu

C. A. Rosetti
fost mare om de stat în 1848

Ateneul popular „Infrățirea”

În seara zilei de 2 Aprilie c., ateneul popular «Infrățirea», al centrului Celan, județul Romanși, potrivit planului de stabilit, a ținut în comuna de reședință, prima șezătoare culturală, cu un program variat și foarte interesant.

După intonarea corului «Hristos a înviat», pe 3 voci, de către membrii ateneului, Dl. Marin I. Georgescu, în calitate de președinte, a ținut cuvîntul de deschidere. D-sa prin cuvinte bine alese, evidențiază în mod concret și amplu, necesitatea mișcării culturale pentru neamul românesc, față de rezolvirea neîntăzită a problemelor sociale: economică, financiară, administrativă, morală, sanitară, culturală, etc. Lipsa de organizație, de unitate, de solidaritate, de încredere reciprocă, etc., a făcut ca această mișcare culturală să nu dea foloase reale pentru poporul de jos, țalpa țării și nădejdea viitorului nostru ca neam și țară.

Restul programului a fost gustat cu multă plăcere de auditorii, cari nu mai aveau loc în sala școlii de fete «Teodor și Elena B. Celăreanu» din localitate. Corurile, recitările, duetele de violină, solo de mandolină și vioară, au fost cît se poate de bine. Pr. Gh. Stănescu-Marotinu de jos, a vorbit «Despre beție», iar D na și Dl. St. Nițu-Soreni

au executat foarte frumos cu clevele, jocul național «Romania».

S'a jucat piesa «Năpasta», de Caragiale. Dl. Toma Stănescu-Marotinu de sus, în rolul lui Ion și Dl. M. Georgescu, în rolul lui Dragomir, au contribuit într-o mare măsură la succesul frumos al piesei, care a produs o influență covârșitoare asupra asistenților, dovedind prin aceasta că nu numai comedile sînt cele mai savurate de publicul dela sate, ci și dramele, cînd sunt bine și natural executate.

La sfârșit, imnosul preot G. Popescu-Apelevii a închis serbarea, prin cuvinte înălțătoare, la adresa ateneului, anunțînd șezătoarea următoare pe luna Maiu, în com. Apelevii.

Sătenii au pornit apoi cu zămbetul pe buze la casele lor, pe deplin mulțumiți de chipul înălțător, în care au petrecut seara aceea.

Asistent M. U.

Premiile ziarului

„Cultura Poporului”

pentru concursul instituit, s'au mărît dela 3000 lei la 6000 lei în modul următor:

Premiul I: 3000 lei;
II: 2000 «
iar III: 1000 lei.

Tîlcuirea legilor morale

Proprietatea și drepturile ei

De unde este dreptul proprietății?

La început, cînd pămîntul nu era locuit, se înțelege că dreptul de a stăpîni ceva nu putea fi ca acum. Omul își făcea unelte de care avea nevoie, își lucra pămîntul, pe care și-l pregătise pentru lucru, și se folosea de acestea, fără a se gîndi că acestea sunt ale lui și nu ale altuia. Dar pe măsură ce lumea s'a înmulțit și pe măsură ce oamenii se găseau mai mulți la un loc, se înțelege că ceiaze izvora din munca unuia era socotit ca fiind la folosința sa, iar ceiaze izvora din munca altuia era a aceluia. Lucrul mergea ca ceva firesc și nimeni nu se gîndea că ar putea fi altfel. Insuși șirul vieții a dus lucrurile așa ca să fie privite unele ca ale unuia, altele ca ale altuia. Deci proprietatea a fost înălțarea cea mai firească din viața omului pe pămînt împreună cu ai săi. Cu alte cuvinte, ea era sloboda folosință a muncii omului și a roadelor ei.

Roadele muncii acesteia prinosind uneori peste cît îi trebuia omului, dela o vreme s'au înmulțit, așa că el s'a găsit avînd în stăpînire și mai multe lucruri de cîte îi trebuiau. Dar intru cît ele erau izvorite din munca lui, erau privite tot ca ale sale, și de el și de alții. Omul trăind însă în familie, toate acestea erau la îndemina familiei sale, iar murind el, rămîneau lucrul familiei. Iată cum proprietatea își lua și altă înălțare. Nu era numaidecît roada muncii fiecăruia în parte. Ea putea trece dela tată la fiu,

dar la obșirja ei, era tot rînda muncii și fiindcă familia era un simbur nedespartit, roada aceea rămînea a familiei.

Dar familia se despărțea și ea prin călătoria altor familii. Fiii și fiicele își alcătuiau familiile lor, prin căsătorie. Averea, care era a tuturor, cînd se găseau cu toții în aceeași familie, se împărțea între fiii și fiicele părinților. La rîndul lor însă, urmau să aibă și ei proprietate moștenită, dar o adăogau prin munca lor. Astfel, proprietatea nu se vedea avînd altă temelie decît din munca omului, fie făcută de el, fie de altcineva mai înainte din neamul lui.

Viața obștii lărgindu-se, cu vremea și starea proprietății s'a deosebit. Intre oameni au venit certuri, războaie. Capul unor războinici punea stăpînire pe proprietatea celor înfrinți și o lua în stăpînire lui ori o lăcea dănie războinicilor lui. Iată dar intrarea în stăpînire unei proprietăți prin danie. Alte ori se putea ca dania să fie căpătată de cineva prin bunăvoință din partea altuia.

Totdeauna însă celce avea ceva în stăpînire a fost privit ca avînd un drept al său de a stăpîni, intru cît rădăcina ei era tot a muncii din care izvoriese cîndva și era încunjurată de cîntea care se cuvîne unei munci care s'a întrebunțat. Dovada este că, în sinul obștii oamenilor, a intrat un nărav urit, al furtului, adică acela de a pune stăpînire pe ceva pe furiș, fără muncă, răpînd către tine ceiaze tu nu muncise-și, dar muncise altul. Furtul

însă totdeauna a fost privit cu scîrbă, și pe de p_sit, ceiaze dovedește că omul avea în sine simțul dreptului de proprietate și că nu era cuvințos a intra în stăpînire a ceva decît prin calea muncii sau a unor căi îngăduite de stăpînire și care nu tăgăduiau obșirja dela început prin muncă.

Iată deci că proprietatea își are o obșirja foarte vrednică și cinstită. Ea nu este nimic altceva decît prelungirea ființei omului asupra lucrurilor din afară, fiindcă ea a fost așternerea silinței și a priceperii lui asupra ceiaze se găsea în jurul său. Fie materialul lucrat de mine, fie întinderea destelenită și ajunsă ogor de semănat, ele nu se mai găsesc în starea în care le-au aflat, ci poartă pe ele semnul priceperii și hărniciei tale.

A. S.

O foale se scoate cu multe greutate. Cheltuielile sunt așa de mari în timpul de față, încât fără ajutorul abonatului foaia este adesea între viață și moarte. De acela rugăm serios pe toți abonații și sprijinitorii acestei foi, cari sînt în urmă cu plata abonamentelor, să ne trimeată sumele rămase, căci numai așa foaia aceasta a putea duce mai departe făclia culturii în rîndurile largi ale neamului.

Tipografia Corpului de Jandarmi Șos. Ștefan cel Mare 51

INFORMAȚIUNI

Din Tară

Preotul Elimie Dumitrescu din Mizil, prin munca sa nencetată a înzestrat multe biblioteci; a îmbrăcat copii de școalele primare și pentru bisericile din apropiere, din oraș te-a înzestrat cu mobilier.

Laudele și mulțămirile primite din partea celor ajutorați sau înzestrați, să fie pildă vie pentru tinerii, care viu la preoție, ca să facă și ei la fel.

— În vederea serbărilor Unirii direcția generală a P. T. T. a hotărât să scoată o serie de mărci jubiliare. Modelele au fost executate. Noile timbre vor fi puse în circulație în ziua de 10 Mai.

— Un fioros bandit Hăbuc, care îngrozise cîteva orașe și sate prin crimele sale, a fost împușcat de un tînăr inimos flăcău cu numele de Neculai V. Rotaru din comuna Sbierei, lângă Tg. Frumos.

Locuitorii acum scăpați de frica banditului, sînt foarte veseli. Laudă deci curajului flăcău.

— La începutul lunii lui Iunie, va avea loc la București, congresul internațional de agricultură. Vor lua parte la acest congres reprezentanți ai tuturor țărilor.

— Precupețul Ion V. Neagu din București, a băut țuică la o cărucă. La înapoierea acasă i s'a lăcut rău, apoi a murit. Făcîndu-se cercetări s'a constatat că țuica pe care a băut-o conținea acid metilic.

— Ministerul Școalelor a dispus ca toate școalele din țară, să aplice cu începere de la 1 Mai orarul de vară.

După amezăz cursurile vor începe la 3.30 în loc de 2.30.

— D-l Neculai Iorga a făcut ministerului de instrucțiuni o propunere, să se intervină pe lângă direcțiunea generală C. F. R. ca să aprobe înființarea unei mici librării în trenurile rapide exprese și vagoanelor cu paturi. Călătorii ar cumpăra cărțile, spre a-și petrece timpul călătoriei în mod plăcut, iar universitatea ar putea realiza din această vânzare un mic profit. Ministerul Școalelor a făcut intervenția necesară în acest sens, la Direcțiunea generală a C. F. R.

— Se știe că acum câteva săptămîni a fost furată în stația Piatra-Neamț din vagonul poștal o casetă conținînd 5 milioane lei. Poliția din acest oraș, a găsit caseta goală într-o răpă de pe muntele Petricica din Piatra-Neamț. Hoțul însă nu a fost prins.

— Cărciumarul Osias Gluckmann din Iași a fost condamnat la 25 de mii lei amendă, pentru că a pus în vânzare vinuri falsificate.

Rugăm stăruitor pe cei ce au rămas în urmă cu plata abonamentului a-l :: :: achita :: ::

— D-l dr. St. Bossie, medic veterinar al județului Dolj, a cercetat sălașele muștei columbace, care în anii trecuți, a cauzat mari pagube agricultorilor doljenii.

În urma cercetărilor făcute de d-sa în păraele din județ, în albia cărora erau depuse larvele muștei columbace, s'a constatat că gerul de astă iarnă și revărsările de apă de până acum au distrus cu desăvârșire progenitura acestei insecte.

După aceste cercetări, sînt speranțe, că dacă și condițiile de vegetație din Serbia și Banat vor fi aceleași ca la noi, anul acesta Oltenia a scăpat de pericolul muștei columbace.

— D-l I. Răducanu, Ministerul Muncii, a luat dispozițiunea în toată țara, Duminică cărucămile să fie închise toată ziua.

— Săteanul Gh. Crăciun din Ghermănești-Orhei, întorcîndu-se spre acasă dela iarmarocul Brașovei și fiind beat, a vrut să treacă pârăul «Cula», dar s'a înțepenit în măt, de unde neputînd eși a adormit. În timpul somnului apa l'a înecat. După el a rămas o casă de copii. Feriți-vă de beție.

Duminică s'a celebrat căsătoria Domnișoarei Georgeta Grințescu fiica D-lui Farmacist Col. Grințescu colaboratorului nostru, cu d-l Inginer Toma Alexandrescu (Astra—Ochiuri, Dâmbovița în Biserica Doamna Balașa de Arhimandritul Iulius Scriban, fiind nași Domnișoara și Dl. Profesor Dr. C. Angelescu, fost Ministru.

Urăm tinerilor căsătorii viață lungă și fericită.

— Un locuitor din com. Vărnatori de lângă Tg. Neamț, se întorcea acasă cu o căruță de lemne furate. Pe drum însă i-a ieșit înainte o ceată de hoțici care l'au luat la bătaie, luându-l drept pădurar. Acesta însă, se ruga să-l lerte pentru că a furat lemnele.

Deci, nici o faptă fără plată.

— Un fierar din București, a băut coniac într-o cărucă de pe Calea Griviței, în fața gării. Cînd a plecat acasă, a spus că se simte rău. A fost chemată salvarea, dar acesta orbeste. După aceasta a murit.

Iată unde duce băutura.

— În ziua de 9 Mai se va prăznui sărbătoarea numită: «Ziua Mamei», instituită de «Societatea ortodoxă a femeilor române», în înțelegere cu Ministerul Instrucțiunii Publice.

— I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a întocmit o interesantă statistică, privitoare la parohiile și preoții din întreaga țară.

Se găsesc azi, în cele 18 seminare din țară 4334 elevi, în cele 5 Academii teologice din Ardeal, 856 elevi, iar în cele 3 facultăți teologice 2206 studenți. Deci un total de 7396 tineri, cari intră peste cîteva ani, în cler.

În schimb avem în țară 7283 parohii (6669 parohii rurale și 614 urbane) la cari funcționează 7183 preoți de mir, călugări și preoți militari, așa că numărul total al clericilor se ridică la 8401.

În fața acestei situații și a surplusului mereu crescînd al tinerilor cari vor să se facă preoți, clerul a devenit un domeniu, în care, ca și'n alte indeletniciri intelectuale, pătunderea va ajunge curînd o imposibilitate.

— Cu ocazia serbărilor Unirii direcțiunea generală a poștelor a hotărât să emită mărci comemorative ale Unirii.

Comisiunea a ales 6 valori de 1 leu, 2, 3, 4, 5 și 10 lei. Mărcile de 1 leu reprezintă efigiile Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, Matei Corvin, Constantin Brâncoveanu, avînd la mijloc pe Regele Ferdinand I.

Mărcile de 2 lei au emblema Unirii; cele de 3 lei au efigia lui Avram Iancu, mărcile de 4 lei reprezintă pe Mihai Viteazul cele de 5 lei castelul dela Bran și cele de 10 lei, reprezintă actul Unirii.

Mărcile au fost date spre confecționare fabricii de timbre de la Filaret. Ele vor fi gata la 5 Mai, cînd vor fi trimise în toată țara, iar la zece Mai vor fi puse în vânzare la toți debitanții din țară.

Seria întreagă va costa 25 lei.

Din Străinătate

— CE FEL DE COMUNIȘTI? Muncitorii maghiari plătesc 73 de lei pe lună pentru biserică, aceasta de bună voie.

Adunarea parohială maghiară impune cotizația fiecăruia și se reține 1—2 la sută din salarii de însăși întreprinderea, iar sumele se varsă în bloc parohului, care de întrebunțarea lor nu dă socoteală autorității de stat, ci probabil, altei autorități în afară de stat.

— D-l I. Răducanu, Ministerul Muncii, a luat dispozițiunea în toată țara, Duminică cărucămile să fie închise toată ziua.

— Camera deputaților din Ungaria discută reforma Administrativă a decizii de acord cu Ministerul de interne, ca femeile să poată fi alese în consiliile comunale.

— Dela navigatorii sosiți azi în portul Constanța, ne vin știri din ce în ce mai alarmante asupra stării de spirit și de fapt ce domnește în Rusia de sud. Contra-revoluționarii au pus mîna pe orașele Ecaterinodol, Gheorghiesc și Stavropol. În luptele care se dau între detașamentele armatei roșii, și țărăni răsculați au căzut mii de morți și răniți de ambele tabere. Autoritățile sovietice au evacuat din vreme o rașele capitate, — cei ce n'au putut să se salveze la timp au fost parte areștați parte masacrați de țărani.

Teroarea deslășuită de răsculați a avut urmări în întreaga rusie. Comisarul sovietic a trimis puternice detașamente pentru înăbușirea și reprimarea revoluției.

— În New-York se va construi un hotel, care va avea 75 de etaje. Construcțiua va costa 15 milioane de dolari. (Un dolar costă 168 lei).

— La Dunkerque a ars biblioteca municipală. Clădirea a fost distrusă până în temelii. Au ars 90 de mii de volume unele de o valoare foarte mare. Pagubele sînt de nedescris.

— Fetele de 19—25 ani, în Rusia bolșevicilor, vor putea intra în școalele militare tehnice.

— În China 16 milioane de oameni suferă de foame.

— Săptămîna trecută s'a prins la Vivier sur Mer lângă St. Malo un pește de 3 m. lungime cîntărind 400 kgr. Făcea parte din specia delphinilor și avea 88 dinți.

— Din cauza gerului prea mare, care a fost iarna aceasta smochinii din sudul Franței în mare parte au fost complet nimiciți iar cei rămași nu vor da roade decît peste cîteva ani. Astfel se va urca și prețul smochinelor.

Bibliografie

Biblioteca «Minerva» No. 233, 233 a. SPERONARE* vol. I. de Al. Dumas.

Prețul 9 lei.

Biblioteca Minerva No. 234—234 a. SPERONARE. Privelisti și Amintiri din Italia vol. II, de Al. Dumas.

Prețul Lei 9.

Biblioteca Minerva No. 154—154 a. VĂNĂTORII DE ROBI, Dealingul Nilului albastru, vol. I de Louis Jacolliot.

Prețul Lei 6

Biblioteca Minerva No. 178. VĂNĂTORII DE ROBI. Dela Cair la Minieh, vol. II de Louis Jacolliot.

Biblioteca Minerva No. 161—161 a. IACOB PASINCOFF Nuvelă scene din moravurile rusești de Ivan Turgheniev.

Prețul Lei 9

A apărut din biblioteca populară a «Asociațiunii» TRAIȘTA BUNICULUI, povestiri și legende de Sabin G. Truția. Prețul 5 lei Sibiu, strada Șaguna No. 6.

ZIUA UNIRII, (1 Decembrie 1-18) piesă teatrală populară în trei acte de Elena și C. Sporea.

Prețul 5 lei.

A apărut în editura «CARTEA ROMANEASCA». Cunoștințe Folositoare Seria D. No. 21 Șase montaje de Radio de Locotenent M. Zapan

Prețul Lei 5

Cunoștințe Folositoare Seria D No. 22 «Cinematografia» de Locot. M. Zapan

Prețul Lei 5

Cunoștințe Folositoare Seria B. No. 56.

«Isoare actuale de energie» de E. Severin, profesor

Prețul Lei 5